

KIURUVESI

LUOMU-SUOMEN PÄÄKAUPUNKI

ARVIOINTIKERTOMUS
2020

Tarkastuslautakunta 18.05.2021

Kaupunginvaltuusto 24.05.2021

Sisällys

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS.....	3
TARKASTUSLAUTAKUNTA JA ARVIOINNIN TOTEUTUS	4
Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	4
Ulkoisen tilintarkastus	5
Arvioinnin toteuttaminen ja arvioinnin tietoperusta	5
Sidonnaisuusilmoitukset	5
Arviointikertomusraportointi	6
Vuoden 2019 arviointikertomussuositusten jälkiseuranta	6
STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	7
TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	14
Tilikauden tulos ja tase	15
SOTE-maksusuodet	20
TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	22
kaupunginhallitus.....	22
YLEISHALLINTO	22
RUOKAHUOLTO	23
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN, YRITYSNEUVONTA, MAASEUDUN KEHITTÄMISYKSIKÖ	23
MAATALOUSHALLINTO.....	25
TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN.....	26
SOSIAALITOIMI JA TERVEYDENHUOLTO	28
sivistyslautakunta	29
HALLINTO.....	29
VARHAISKASVATUS.....	30
PERUSOPETUS.....	31
LUKIOKOULUTUS, TOISEN ASTEEN KOULUTUS JA KANSALAIPOISTO.....	32
SIVISTYSPALVELUT	33
VAPAA-AIKAPALVELUT	34
tekninen lautakunta.....	35
HALLINTO.....	35
RAKENNUSVALVONTA.....	36
TIET JA ALUEET	37
KIINTEISTÖT	38
VESI- JA VIEMÄRILAITOS.....	39
Tytäryhtiöt.....	40
KIINTEISTÖ OY KIURUVEDEN KIURUNKULMA	40
KIURUVEDEN YRITYSKIINTEISTÖT OY	41
INVESTOINNIT.....	42

KUNTAKONSERNI	43
HENKILÖSTÖ	44
SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA	45
LYHYT KATSAUS KULUNEeseen VALTUUSTOKAUTEEN.....	46
TILASTOJA 2017–2020	47
YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	48
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE.....	49
ALLEKIRJOITUKSET	50

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Kiuruveden kaupunginvaltuusto on asettanut niin taloudelliset, kuin toiminnalliset tavoitteet hallintokunnille, hyväksyessään toimintasuunnitelman ja talousarvion kokouksessaan. Tarkastuslautakunnan tehtävä on arvioida kuinka nämä tavoitteet ovat toteutuneet ja laatia siitä arviointikertomus. Tätä työtä lautakuntamme on tehnyt läpi vuoden.

Mennyt vuosi oli Kiuruvedelle monin tavoin haasteellinen. Niin toiminnallisesti kuin taloudellisestikin. Koronavirus kuritti kaupunkia kunnolla ja virkamiesten oli reagoitava asiaan pikaisesti. Koulut siirtyivät etäopetukseen, kirjasto- ja kulttuuritalo suljettiin sekä liikuntapaikat laitettiin kiinni, mukaan lukien liikunta- ja jäähalli, uimahalli ja kuntosali.

Tässä vaiheessa täytyy nostaa hattua kaupungin henkilöstölle. Kiuruvesi saa olla tyytyväinen, kuinka ammattitaitoisia ja motivoituneita henkilöitä eri palvelukeskuksilla onkaan. Opettajat loikkasivat huiman digiloikan ja opetus jatkui parhaalla mahdollisella tavalla, niin ala- kuin yläkoululaisilla ja lukio-opiskelijoilla. Samalla ihmisten opettajien kestävyttä ja sitkeyttä, sillä muun muassa oman poikani opettaja oli tavoitettavissa lähes kellon ympäri! Liikunnanohjaajat pitivät huolta kaupunkilaisen kunnosta postaamalla liikunnallisia videoita Facebookiin lähes joka päivä koko kevään ajan. Uskomaton suoritus. Erilaisia liikunnallisia videoita oli suunniteltu ja kuvattu niin, että ne sopivat kaiken ikäisille jumppaajille. Näiden jo edellä mainittujen lisäksi kirjaston porukka kuvasi satutunteja niin ikään Facebookiin, jotka saavuttivat jopa 1500 kuuntelijaa tai katselijaa.

Vuoden 2020 tilinpäätös oli ylijäämäinen, vaikka taloudelliset haasteet olivat suuret. Hallintokunnat ovat tehneet hyvää työtä ja jälleen kerran kaupungin omat menot pysyivät hyvin budjetissaan. SOTEn maksuosuuden ylitys jäi poikkeuksellisen pieneksi. Suuri ilon aihe on, että kaupunki sai katettua edellisten vuosien alijäämän ja taseeseen jäi ylijäämää noin 8000 euroa. Tästä huolimatta taloudenpidon tulee olla tiukkaa jatkossakin. Löysäilyyn ei ole varaa.

Itse koen tärkeänä henkilöstön työssäjaksamisen. Henkilöstön keski-ikä nousee, Kiuruvedellä se on jo huomattavasti yli kunta-alan keski-ikää, ja sairaspöissaolujen määrä on lisääntynyt edellisestä vuodesta. Ylikuormittunut ja väsynyt työntekijä usein myös sairastuu helpommin. Tähän tulee kiinnittää jatkossakin huomiota.

Koronaviruksen vaikutukset ovat paljon laajemmat, kuin ehkä osaamme arvioida. Ihmisten yksinäisyys on kasvanut, varsinkin yksin asuvien keskuudessa. Lisäksi korona on vaikuttanut päihteiden käytön lisääntymiseen ja mielenterveysongelmien lisääntymiseen. Varsinkin nuorten työttömyys on kasvanut. Meidän tulee reagoida näihin huolestuttaviin hyvinvointiraportin tuloksiin. Lisäksi meidän tulee kannustaa ihmisiä ottamaan kontakteja toisiin koronapandemian hellittäessä. Perhe, ystävät ja harrastukset ovat hyvinvointia vahvistavia tekijöitä.

Koronapandemian aiheuttamista huolista huolimatta Kiuruvesi on vireä, viihtyisä ja mukava kunta asua. Meillä on monipuoliset harrastusmahdollisuudet liikunnasta taiteeseen, urheilusta kulttuuriin. Tavoitteemme on suunnata katse eteenpäin ja se onnistuu yhteistyötä tekemällä niin poliittisella saralla kuin kuntarajojen yli.

Haluan kiittää kaikkia yhteistyötä tekeviä tahoja, viranhaltijoita, kaupungin työntekijöitä sekä lautakunnan jäseniä menneestä neljästä vuodesta. Lautakunnan jäsenten kesken työnteko on ollut mielekästä ja keskusteluja on käyty runsaasti. Ilo on ollut minun puolellani. Niin ikään haluan kiittää meidän huikeaa sihteeriamme, joka on tuottanut keskustelujemme pohjalta kirjallisen tuotoksen.

Toivotan teille kaikille lämmintä ja rentouttavaa kesää. Nauttikaa ja muistakaa toisinaan vain olla!

Sirpa Piippo
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA ARVIOINNIN TOTEUTUS

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat valtuuston päätettäväksi sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii lisäksi kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Kuntalain lisäksi valtuuston hyväksymä Kiuruveden kaupungin hallintosääntö sääntelee tarkastuslautakunnan toimintaa. Sen mukaan tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa,
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan sekä konsernivalvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla,
4. laadittava esitys tarkastuslautakunnan talousarvioksi,
5. laadittava arviointikertomus.

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2017. Hallintosäännön mukaan valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan toimikaudekseen. Tarkastuslautakunnassa on viisi jäsentä ja heillä jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Tarkastuslautakunnan jäsenet arviointivuonna 2020 (läsnäolot kokouksissa):

VARSINAISET JÄSENET

Piippo Sirpa	puheenjohtaja	(10)
Tapaninen Juha	varapuheenjohtaja	(11)
Arbelius Tarja	jäsen	(2)
Keskitalo Harri	jäsen	(11)
Laitinen Maija-Leena	jäsen	(11)

HENKILÖKOHTAINEN VARAJÄSEN

Kärkkäinen Marja-Leena (1)
Kärkkäinen Risto
Autio Rauno (7)
Hiltunen Olavi
Tiia-Maria Malinen

Vuonna 2020 tarkastuslautakunta kokoontui 11 kertaa. Lautakunnan päätöksenteko tapahtuu puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Lautakunnan sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii kaupunginjohtajan sihteeri Arja Remes, joka myös avustaa lautakunnan kokousten arviointikertomuksen valmistelussa. Väliaikaisina sihteerinä vuonna 2020 toimivat myös toimistos sihteeri Irma Karikumpu, yhteyssihteeri Marjut Nousiainen, va. kaupunginjohtajan sihteeri Kirsi Martikainen ja talousjohtaja Ella Rautio-Kuosku.

Marraskuussa 2020 tarkastuslautakunta valitsi sihteerin varahenkilöksi va. kaupunginjohtajansihteeri Kirsi Martikaisen, joka toimii tehtävässä toimikauden loppuun.

Ulkoisen tilintarkastus

Ulkoisesta tilintarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat. Niiden toiminta on kaupungin muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Kiuruveden kaupungin lakisääteisenä tilintarkastusyhteisönä toimi KPMG Oy Ab vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Katri Hokkanen.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 16.9.2019 tarkastuslautakunnan esityksen, jonka mukaan hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden tuottajaksi valittiin KPMG Oy Ab ja vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi Katri Hokkanen. Sopimus allekirjoitettiin tarkastuslautakunnan kokouksessa 19.11.2019.

Tilintarkastajan vuoden 2020 tilintarkastussuunnitelma esiteltiin tarkastuslautakunnalle 15.9.2020.

Kertomusvuonna vastuunalainen tilintarkastaja oli kokouksissa läsnä kaksi kertaa ja kerran raportointi tapahtui etäyhteydellä.

Arvioinnin toteuttaminen ja arvioinnin tietoperusta

Tarkastuslautakunnan arviointityö on suunnitelmallista. Lautakunta laatii koko toimikautensa kattavan arviointisuunnitelman ja sitä tarkentavan vuosittaisen työohjelman, jossa nimetään asiat ja kohteet, joiden arviointiin lautakunta kunakin vuonna erityisesti keskittyy. Vuoden 2020 painopistealueena on tekninen palvelukeskus. Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu seuraaviin asiakirjoihin:

- valtuuston hyväksymä vuoden 2020 talousarvio
- kaupunginhallituksen käsittelemä tilinpäätös
- toimielinten pöytäkirjat
- henkilöstöraportti
- hyvinvointiraportti
- tietotilinpäätös
- sisäisen valvonnan vuosiraportti

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisessa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu. Lisäksi käytössä ovat tilintarkastajan raportit. Tietolähteinä käytetään myös asukas- ja asiakaskyselyjen tuloksia sekä valtakunnallisia selvityksiä ja vertailuja, erityisesti Pohjois-Savon kuntien vertailutietoja. Tarkastuslautakunta perehtyy tarkastusaiheisiin mm. kuulemalla viranhaltija- ja luottamushenkilöjohtoa sekä muita arviointikohteiden vastuhenkilöitä. Vuoden 2020 toiminnan arviointiin liittyen tarkastuslautakunta on kuullut seuraavia:

- kaupunginjohtaja Jarmo Muiniekka
- talousjohtaja Ella Rautio-Kuosku
- hallintojohtaja Anne Koljonen
- kiinteistöpäällikkö Matti Jokitalo
- lukion rehtori – sivistystoimen vastaava Katja Kajava
- vs. tekninen johtaja Ville Kamaja
- yhdyskuntateknikko Tapio Piippo
- työmaamestari Hannu Peurala

Arviointityön tukena tarkastuslautakunnalla on käytössä arviointilomake, joka antaa perustietoja tulosalueen toiminnasta mm. toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Kyselyllä selvitetään perustietojen lisäksi haastateltavan oma arvio siitä, miten toimintaa on ohjeistettu ja miten toimintaa on käytännössä toteutettu ja kehitetty. Tarkastuslautakunta arvostaa, että kuultavat ovat täyttäneet arviointilomakkeen perusteellisesti ja käyttäneet siihen työpanostaan

Tarkastuslautakunnan jäsenillä on käytössään kaupungin iPadit. Kaupungin verkkosivuilla on runsaasti tarkastustyössä tarvittavaa materiaalia. Kokousmateriaali julkaistaan tarkastuslautakunnalle sähköisesti sen omilla sivuilla.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta, ilmoitusten käsittely ja saattaminen valtuuston tiedoksi kerran vuodessa. Tarkastuslautakunta pyysi

luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita tarkastamaan sidonnaisuusrekisterissä olevat tiedot. Tarkastuslautakunta tarkasti sidonnaisuusilmoitusten muutokset ja saattoi ilmoitukset valtuustolle tiedoksi 7.12.2020.

Arviointikertomusraportointi

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain valtuustolle arviointivuoden havainnot ja suositukset sisältävän arviointikertomuksen. Vuoden 2020 arviointikertomus on hyväksytty tarkastuslautakunnassa 18.5.2021.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet:

Sirpa Piippo	sivistyslautakunta
Juha Tapaninen	sivistyslautakunta
Harri Keskitalo	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto
Maija-Leena Laitinen	-
Rauno Autio	-

Esteellisyydet on huomioitu tarkastuslautakunnan kokouksissa, eivätkä esteelliset ole osallistuneet näitä toimialoja koskevien asioiden käsittelyyn eivätkä arviointiin.

Vuoden 2019 arviointikertomussuosituksen jälkiseuranta

Keskeistä arviointityön merkityksen kannalta on se, miten arviointikertomusta ja sen sisältöä käsitellään valtuustossa ja miten arviointia hyödynnetään kaupungin toiminnassa. Kaupunginhallituksen tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ja myös tytäryhtiöt antavat selvityksen arviointikertomuksessa julkituotujen havaintojen ja suositusten johdosta tehdyistä toimenpiteistä siten että ne toimitetaan tarkastuslautakunnalle määräaikaan mennessä.

Vuoden 2019 selvitykset tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi kokouksessaan 17.11.2020.

Vuoden 2020 arvioinnista tarkastuslautakunta pyytää tulosalueiden kommentit lokakuun 2021 loppuun mennessä.

STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Valtuusto hyväksyi uuden kaupunkistrategian vuosille 2018–2020 kokouksessaan 19.3.2018. Strategiassa on määritelty kaupungin visio, kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa noudatettavat arvot sekä strategiset kärjet.

Kiuruveden kaupungin visio: *”Elämäniloa luomu-Suomen pääkaupungissa”*

Kaupungin vision toteutumista tavoitellaan neljän strategisen kärjen avulla, jotka ovat:

- Tasapainoinen ja mahdollistava talous
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Vetovoimainen maalaiskaupunki
- Yrityksiä ja työpaikkoja

Valtuusto hyväksyi 5.11.2018 strategian seurannassa ja raportoinnissa käytettävät mittarit. Mittareiden toimivuutta tarkasteltiin strategian väliarvioinnissa vuonna 2019 ja havaintojen perusteella niihin tehtiin pieniä yksittäisiä muutoksia ja täydennyksiä valtuuston päätöksellä 11.12.2019. Kaiken kaikkiaan väliarvioinnissa todettiin, että noin puolet kaikista strategiamittareiden mukaisista tavoitteista oli toteutunut.

Strategian toteutumista seurataan osavuosisikatsauksessa ja toimintakertomuksessa, ja tarkastuslautakunta arvioi osaltaan strategian toteutumista. Syksyn 2020 strategiaseminaarissa, joka toimi strategian väliarviointina, taustana käytettiin tilastotietoja sekä kuntalaiskyselyn tuloksia. Niiden pohjalta mm. strategiamittareita tarkennettiin.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta edelleen huomauttaa, että toimintakertomuksen tulisi selkeästi kertoa toteutuivatko strategiassa asetetut tavoitteet tilinpäätösvuonna. Nykyisin toimintakertomuksessa ainoastaan viitataan siellä täällä strategiaan, mutta sitä ei missään vaiheessa käsitellä kokonaisuutena.

Tytäryhteisöjen on toteutettava kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan.

TASAPAINOINEN JA MAHDOLLISTAVA TALOUS

Kriisikuntakriteerit (ali-/ylijäämä €/asukas, velkamäärä €/asukas, tuloveroprosentti, vuosikate, suhteellinen velkaantuneisuus)

Kriisikuntakriteerit eivät vielä täyty

Investoinnit suhteessa vuosikatteeseen

Investoinnit ovat olleet edelleen maltillisia, vuosikate kattaa vuoden 2020 investoinnit

Sijoitussalkkujen markkina-arvo ja tuotto

Sijoitussalkkujen markkina-arvo oli 6,3 miljoonaa euroa, vuonna 2019 vastaava arvo oli 6,2 milj.

Tytäryhtiöille annettujen avustusten euromäärät ja niiden vaikutukset tuloslaskelmaan

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:lle on jälleen vuonna 2020 myönnetty suuri avustus (350.000 euroa).

KUNTALAISTEN HYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN

SOTE-kustannusten kehitys

SOTE-kustannusten kehitys on ollut koko ajan noususuuntainen. Vuonna 2020 kustannukset nousivat 0,358 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019

Hyvinvointikertomuksen seurantatulokset

Hyvinvointikertomuksessa seuratuissa tilastoissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia

Ylä-Savon SOTen tilastojen NEET –nuorten määrä (ei töissä, koulutuksessa tai harjoittelussa)

NEET-nuorten määrä on noususuuntainen, mutta edelleen korkeampi kuin koko maassa keskimäärin vuonna 2019 luku on 78 ja vuonna 2020 luku on 98

Etsivä nuorisotyön ja nuorten työpajojen asiakasmäärät

	<i>Etsivä nuorisotyö</i>	<i>Nuorten työpajat</i>
2020	60	37
2019	48	45

Nuorisotoimen, liikunta- ja kulttuuripuolen käyttäjämäärät/ käyttöaste / kustannukset

Nuorisotalo	2020	2019
Asiakasmäärä	2 124	2 965
Käyttöaste	-	-
Kustannukset		
Tulot	191 €	245 €
Menot	82 460 €	90 671 €
Netto	82 340 €	90 298 €

Asiakasmäärä pitävää sisällään avoimien ovien käyttäjät, tapahtumat ja kerhotoiminnan. Käyttöastetta vaikea laskea. Päiväkotikiimpan, kansalaisopiston ryhmät, jäähallin koululaisia ei ole laskettu kävijöihin v. 2020. Etsivän nuorisotyön asiakkaat 60 hlöä/vuosi
Nuorten työpajan asiakkaat 48 hlöä/vuosi

Uimahalli	2020	2019
Käyttäjämäärä	34 310	50 247
Käyttöaste	94 as/pv	138 as/pv
Kustannukset		
Tulot	130 109 €	163 052 €
Menot	507 455 €	525 470 €
Netto	-377 346 €	-361 524 €

Kävijämäärä on uimahallin kiinteistön kaikki käyttäjät: uimarit, kuntasalikävijät ja koululaiset. Uimahalli oli suljettuna koronarajoitteiden vuoksi 18.3. – 6.8.2020 välisen ajan.

Jäähalli	2020	2019
Käyttötunnit	1 542 h	1 602 h
Käyttöaste	35,66 %	43,3 %
Kustannukset		
Tulot	66 772 €	73 979 €
Menot	199 649 €	205 168 €
Netto	-133 275 €	-131 189 €

Jäähallin käyttöaste laskettu 7 kuukaudelta ja aukioloaika on klo 7–22.

Liikuntahalli	2020	2019
Käyttötunnit	5 886 h	5 886 h
Käyttöaste	16,1 %	27 %
Kustannukset		
Tulot	6 505 €	9 324 €
Menot	125 821 €	133 168 €
Netto	-119 317 €	-123 844 €

Liikuntahallin käyttöaste laskettu vuoden jokaisesta päivästä ja aukioloaika on klo 7–22.

Kiurusali	2020	2019
Kävijämäärä	5592	22 492
Käyttöaste	28,55 %	43,18 %
Kustannukset		
Tulot	17 292 €	25 940 €
Menot	211 338 €	266 725 €
Netto	-194 045 €	-240 785 €

Suora kuntalaispalaute/kyselyt

Vuonna 2020 järjestettiin keskusta alueen kehittämiskysely yhteistyössä Kiuruveden yrittäjäyhdistyksen, Kiuruvesi -lehden sekä elinkeinopalvelujen kanssa. Lisäksi tehtiin talouden tasapainottamis- sekä kouluverkkokysely.

Liikennetapaturmien määrä

Vuonna 2020 tapahtui 17 tieliikenneonnettomuutta (vuonna 2019 18 kpl)

YLEISESTI: Tavoitteet ja mittarit ovat haasteellisia

VETOVOIMAINEN MAALAISKAUPUNKI

Vuokra-asuntojen käyttöaste

2020:	90,16%
2019:	91,7 %
2018:	94,6 %

Tonttimyynti, tonttitarjonta, rakennusluvut

Myydyt rakennustontit

2020	1	(haja-asutusalueen rakennustontti)
2019:	2	(1 pientalotontti, 1 päiväkotitontti)

Tonttitarjonta	2020	2019
pientalotontit	44	41
teollisuustontit	12	12
liike- ja toimitilarakennustontti	1	1

Luvat	2020	2019
rakennusluvut	59	55
toimenpideluvat	19	28
ilmoitukset	30	30
muut	9	10

Investoinnit alueella

jäteveden puhdistamon saneeraus	1 687 514 €
Virranrannan peruskorjaus	472 575 €
kyläkoulujen kunnostus	21 761 €
yläkoulun hissien korjaus	63 535 €
Ahonpääntie	186 384 €
Ahonpääntie (vesi- ja viemärlaitos)	81 882 €
Erätie	64 207 €
Tukkitie – Jussintie (tiet ja alueet)	35 007 €
Tukkitie – Jussintie (vesi- ja viemärlaitos)	14 346 €
nuorisotalon korjaustyöt	19 620 €
asuntokatujen korjaus (tiet ja alueet)	12 497 €
terveyskeskuksen korjaukset	51 181 €
taloliittymät	62 139 €

Pohjois-Savon kuntien välinen nettomuutto

2020:	-64
2019:	-67
2018:	-87

Oppilaiden ja opiskelijoiden määrä oppilaitoksissa keskimäärin

perusopetus 2020: 778
perusopetus 2019: 797

lukio-opetus 2020: 130
lukio-opetus 2019: 131

Kansalaisopiston opiskelijamäärät

2020: 1232
2019: 1234

Hevosalan yritysten määrä ja Savon eläinsairaalan käyttäjämäärät

Hevosalan yritysten määrä: 11 kpl
Savon eläinsairaala Oy:n toiminta on lopetettu vapaaehtoisen selvitysmenettelyn kautta

Hyvinvointi-investoinnit (millaisia investointeja tehty ja euromäärät)

vaikea arvioida mitkä vaikuttavat hyvinvointiin, mittarina erittäin haastava

Markkinointi: käytetyt eurot ja merkittävimmät tulokset

toimintakulut 20 963
toimintatuotot 3 183

Koronasta johtuen messut ym. tapahtumat peruttiin maaliskuusta alkaen.

YRITYKSIÄ JA TYÖPAIKKOJA

Perustettujen yritysten määrä

2020: 36
2019: 26
2018: 29

Sukupolvenvaihdosten määrä

2020: 4
2019: 7
2018: 7

Uudet työpaikat/työllisyysaste

	työpaikat	työllisyysaste
2018:	2.479 (-106)	84,6 %
2017:	2.585 (+26)	66,8 %
2016:	2.559 (-73)	64,4 %
2015:	2.632 (-92)	62,2 %
2014:	2.724	62,0 %

Peruskorjausmäärärahat/teiden ylläpito/yksityistieavustukset

peruskorjausmäärärahat*)
2020: 372.592 €
2019: 453.000 €
2018: 608.000 €

teiden ylläpito

2020:	289.027 €
2019:	330.000 €
2018:	371.132 €

yksityistieavustukset

2020:	150.000 €
2019:	150.000 €

yksityisteiden perusparannusavustukset

2020:	61.000 €
2019:	37.000 €

**) sisältää katujen saneeraukset, päällysteiden uusimiset, katuvalaistuksen uusimiset, liikenneturvallisuuskohteet*

Yritysvaikutusten arviointimäärät

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että määrällä itsessään ei ole suurtakaan merkitystä, vaan sen arvioinnin vaikutuksilla. Mittarin arviointi on haasteellista.

Kaupungin työntekijöiden etätyöpäivien lukumäärät

Koronapandemian takia kaupungin työntekijöiden etätyöpäivien määrä kasvoi merkittävästi. Vuonna 2020 etätyöpäivien määrä oli 1139. Lukuun ei sisälly opettajien etätyöpäivät. (Vuonna 2019 etätyöpäiviä 117).

Kaupungin avoimet työpaikat ja hakijoiden lukumäärät

Uusia vakituisia työsuhteita alkoi 10. Lisäksi haussa oli useita määräaikaista toimia/virkoja.

<i>Taloussihteeri</i>	<i>(5)</i>	<i>Lastenhoitaja</i>	<i>-</i>
<i>Erytsliikunnanohjaaja</i>	<i>-</i>	<i>Toimistosihiteeri</i>	<i>(20)</i>
<i>Lastenhoitaja</i>	<i>-</i>	<i>Maaseutusihiteeri</i>	<i>(19)</i>
<i>Ryhmäperhepäivähoitaja</i>	<i>-</i>	<i>Toimistosihiteeri</i>	<i>(16)</i>
<i>Keittäjä-siivooja-talonmies</i>	<i>(8)</i>	<i>Erytislasterarhan opettaja</i>	<i>-</i>

Kaupungin yritystilojen/tonttien tarjonta ja käyttöaste

Yritystilojen käyttöaste 65 % (vuonna 2019 91,7 %). Yritystontteja ei myyty, tonttitarjonta ennallaan.

Investointiavustusten määrä (maatilat ja yritykset)

<i>Maatilat</i>		
<i>Vuosi 2018</i>	<i>36kpl</i>	<i>1 323 450,28 €</i>
<i>Vuosi 2019</i>	<i>27 kpl</i>	<i>3 581 861,55 €</i>
<i>Vuosi 2020</i>	<i>38 kpl</i>	<i>3 694 669,74 €</i>

Yhteisöveron määrä

yhteisövero 2,2 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa vuonna 2019)

Yritys- ja tilakontaktien määrä

*yrityskontaktit 53 kpl (ensiasiakas)
tilakontakteja tehtiin rajoitetusti koronapandemian vuoksi*

Syntyneet työpaikat

Avoimia työpaikkoja noin 15–30 kpl

Lopettaneiden yritysten ja maatilojen lukumäärä

35 kpl (31 kpl vuonna 2019)

TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kiuruveden kaupungin taloudellista asemaa voidaan kuvata sekä kaupungin että kaupunkikonsernin näkökulmasta seuraavaan taulukkoon otettujen keskeisten tulos- ja rahoituslaskelman sekä taseen tunnuslukujen avulla.

Kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 21,75 %.

Talouden tunnuslukuja: Kiuruveden kaupunki

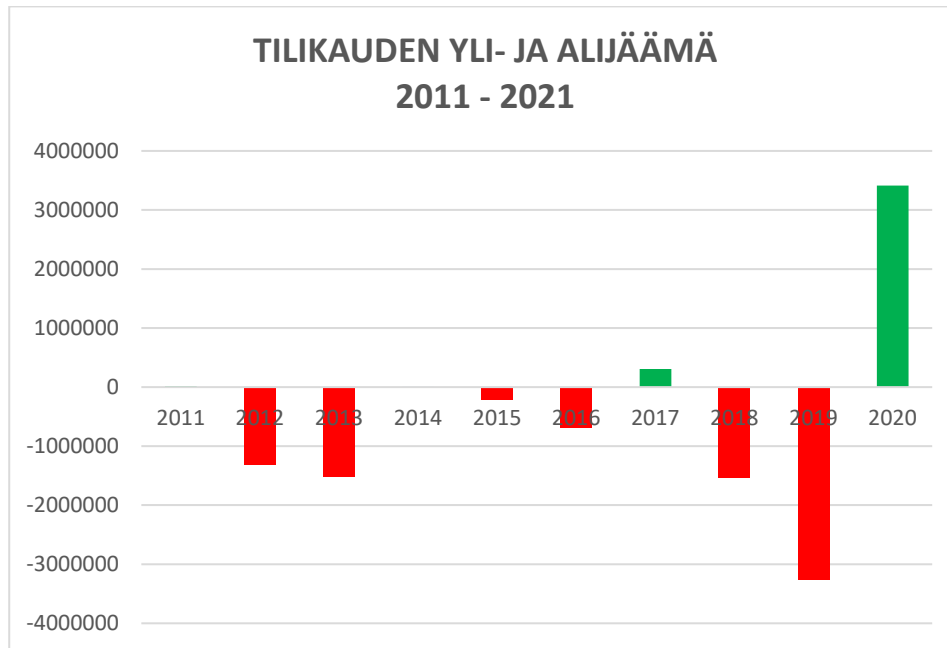
	2018	2019	2020
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	11,2	11,4	12,9
Vuosikate / poistot (%)	65	10	186
Vuosikate / asukas (€)	252	45	936
Investointien tulorahoitus (%)	57,9	12	198,5
Kassan riittävyys (pv)	36	36	43
Omavaraisuusaste (%)	45,5	40,5	45,2
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	58,6	63,5	53,2
Kertynyt yli-/alijäämä (€/ asukas)	-17	-425	1
Lainat (€/ asukas)	3711	4123	4 042

Talouden tunnuslukuja: Kaupunkikonserni

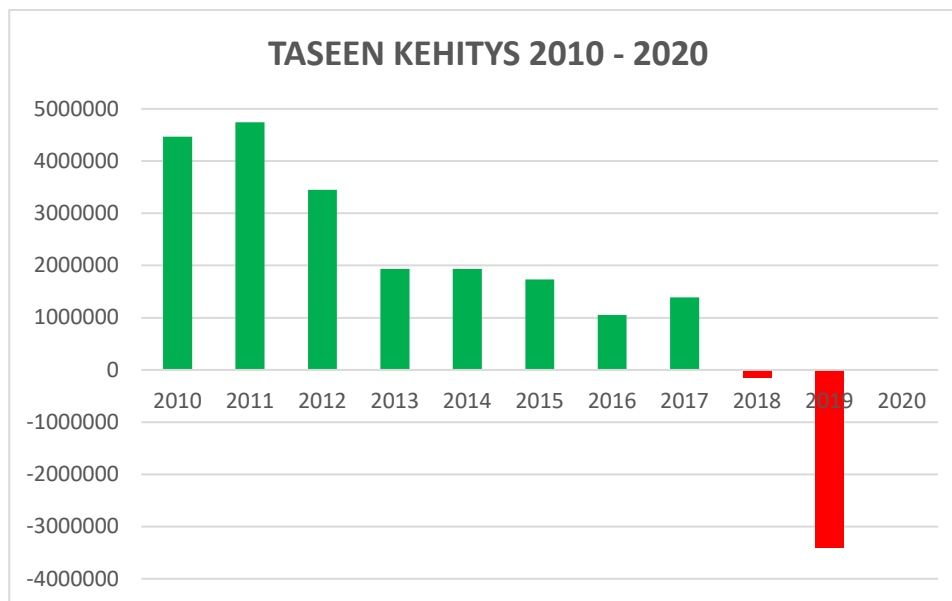
	2018	2019	2020
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	46	46,3	47,9
Vuosikate / poistot (%)	68	60,8	166,0
Vuosikate / asukas (€)	472	433	1423
Investointien tulorahoitus (%)	81	68	147
Kassan riittävyys (pv)	39	38	45
Omavaraisuusaste (%)	39	31,5	34,8
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	33,3	67,4	61,2
Kertynyt yli-/alijäämä (€/ asukas)	66	-101	449
Lainat (€/ asukas)	6 912	7 273	7 189

Tilikauden tulos ja tase

Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 3 409 669 euroa.
Taseessa ylijäämä oli 7 874 euroa.

2020	3 409 669
2019	-3 261 107
2018	-1 529 542
2017	305 909
2016	-685 392
2015	-203 616
2014	0
2013	-1 512 000
2012	-1 308 000
2011	12 000
2010	-190 000

2020	7 874
2019	-3 401 796
2018	-140 689
2017	1 388 853
2016	1 047 376
2015	1 732 768
2014	1 936 000
2013	1 936 000
2012	3 449 000
2011	4 744 000
2010	4 466 000

Toimintakate, verotulot ja valtionosuudet

Kuntien verorahoitus koostuu verotuloista ja valtionosuuksista. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verorahoituksella.

Toimintakate

Toimintatuotot:	7 814 197
Toimintakulut:	-60 868 300
TOIMINTAKATE:	-52 971 329

Verotulot

tulovero:	20 758 110
kiinteistövero:	1 563 142
yhteisövero:	2 224 299
VEROTULOT:	24 545 552

Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET	39 262 734
-----------------------	-------------------

Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat noin 101.546 euroa yli muutetun talousarvion. Toteutuminen oli 101,3 %. Toimintatuotot kasvoivat noin 845.431 euroa vuoteen 2019 verrattuna eli 12,14 %. Tukiin ja avustuksiin on vuonna 2020 tuloutettu koronatukia yhteensä 79.200 €.

Ulkoiset toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 2 140 331 eurolla. Toteutuminen oli 96,6 %. Toimintakulut alittuivat noin 0,3 milj. euroa vuoteen 2019 verrattuna eli -0,55 %. Kaupungin oman toiminnan toimintakulut alittuivat -2,67 % ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus kasvoi 1,02 % vuoteen 2019 verrattuna.

Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion noin 725 000 eurolla. Henkilöstökulut alittivat myös noin 517 600 euroa vuoteen 2019 verrattuna eli -3,4 %.

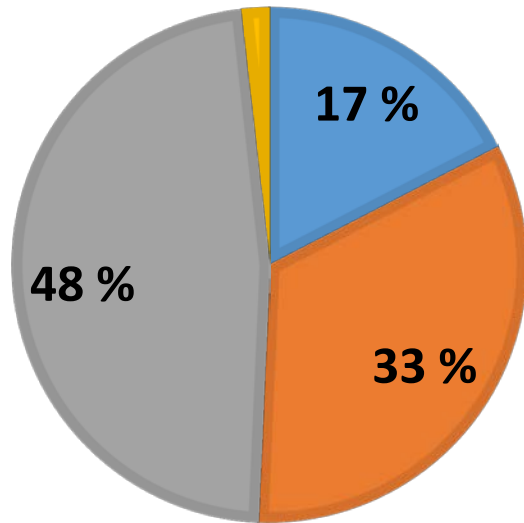
Palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion noin 974 200 eurolla (sote kuntayhtymän maksuosuus ylitti alkuperäisen talousarvion noin 0,371 milj. euroa). Palvelujen ostot pysyivät vuoden 2019 tasolla laskien vain 3 345 €.

Avustukset alittivat muutetun talousarvion noin 323 634 eurolla. Toteutuminen oli 89,9 %. Avustukset kasvoivat noin 312 532 euroa vuoteen 2019 verrattuna eli 12,1 %. Avustuksia myönnettiin yhteensä lähes 2,9 milj. euroa seuraavasti (suluissa vuoden 2019 luku):

- lasten kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä sekä muut palvelusetelimenot yhteensä 859 870 euroa (678 416 euroa)
- avustukset yhteisöille 1 434 600 euroa (1 443 500 euroa)
 - *Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy 350 000 euroa (500 000 euroa)
 - *Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky 505 010 euroa (354 700 euroa) (edellisten vuosien alijäämiä)
- työmarkkinatuen kuntaosuus 588 137 euroa (448 606 euroa)

(Kiuruveden kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2020)

**SISÄISTEN JA ULKOISTEN TULOJEN
JAKAUTUMINEN 2020**
(73,7 MILJONAA EUROAA)

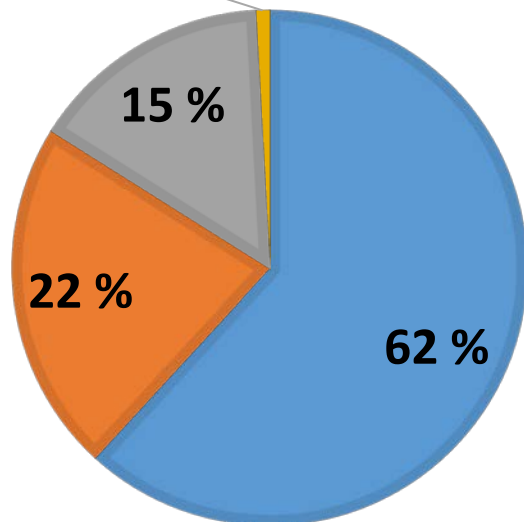

■ toimintatuotot ■ verotulot ■ valtionosuudet ■ rahoitustuotot

Verotulot:

tuloveron osuus	84,57 %
kiinteistöveron osuus	6,37 %
yhteisöveron osuus	9,06 %

**SISÄISTEN JA ULKOISTEN KULUJEN
JAKAUTUMINEN 2020**
(65,9 MILJONAA EUROAA)

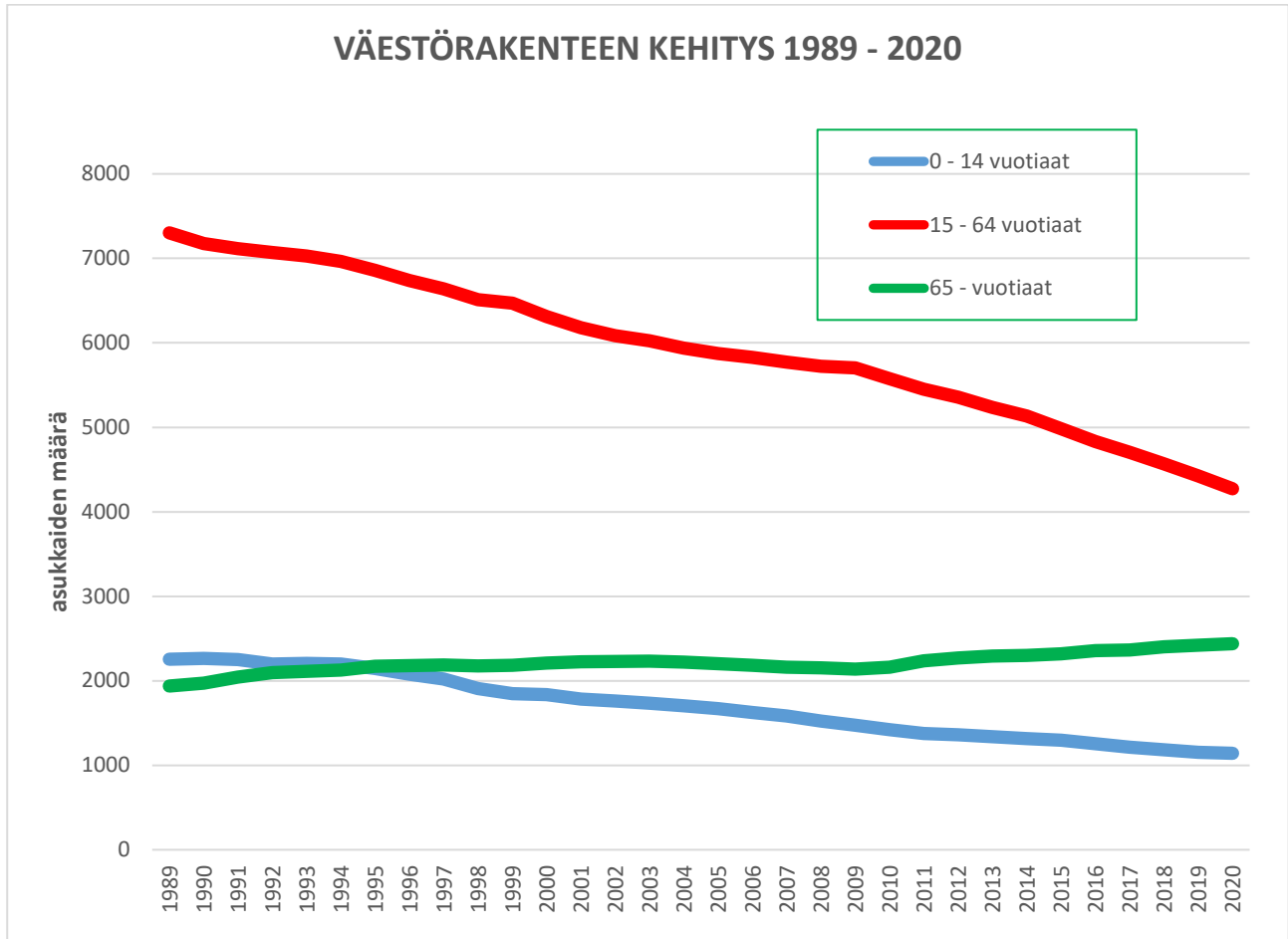
■ palvelujen ostot ■ henkilöstömenot ■ muut menot ■ rahoituskulut

Palvelujen ostot:
mm. maksuosuudet
Ylä-Savon SOTE
kuntayhtymälle

Henkilöstömenot:
palkat, palkkiot ja
henkilöstösivukulut

Muut:
kaikki muut kaupungin menot

Väestö

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuonna 2017 vuosikate oli 4,24 miljoonaa euroa (107 %) ja vuosikate per asukas 511 euroa
 Vuonna 2018 vuosikate oli 2,05 miljoonaa euroa (65 %), eli asukasta kohti 252 euroa.
 Vuonna 2019 vuosikate oli 0,36 miljoonaa euroa (10 %), eli asukasta kohti 45 euroa.

Tilikaudella 2020 vuosikatetta kertyi 7,35 milj. euroa eli noin 936 euroa asukasta kohti. Vuosikate oli 186 % suunnitelman mukaisista poistoista ja arvonalentumista.

Lainat

Koko lainamäärä vuonna 2020 oli 31,7 miljoonaa euroa, mikä on 1,3 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2019. Lainoista 48,5 % on kiinteäkorkoisia ja 51,5 % on sidottu euribor-korkoon.

Sijoitukset

Kaupungin sijoitusvarojen markkina-arvo oli vuoden 2020 lopussa noin 7,1 milj. euroa ja tasearvo oli noin 6,3 milj. euroa. Vuonna 2020 sijoitusvaroja ei ole kotiutettu. Sijoitussalkkujen varat on sijoitettu kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen mukaisesti. Riskeihin on varauduttu hajauttamalla sijoituksia maantieteellisesti, toimialoittain ja arvopaperilajeittain. Sijoitusvaroja hoitaa kaksi ulkopuolista varainhoitajaa.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Yli 5 000 euron poikkeamat, joita valtuusto ei ole hyväksynyt.

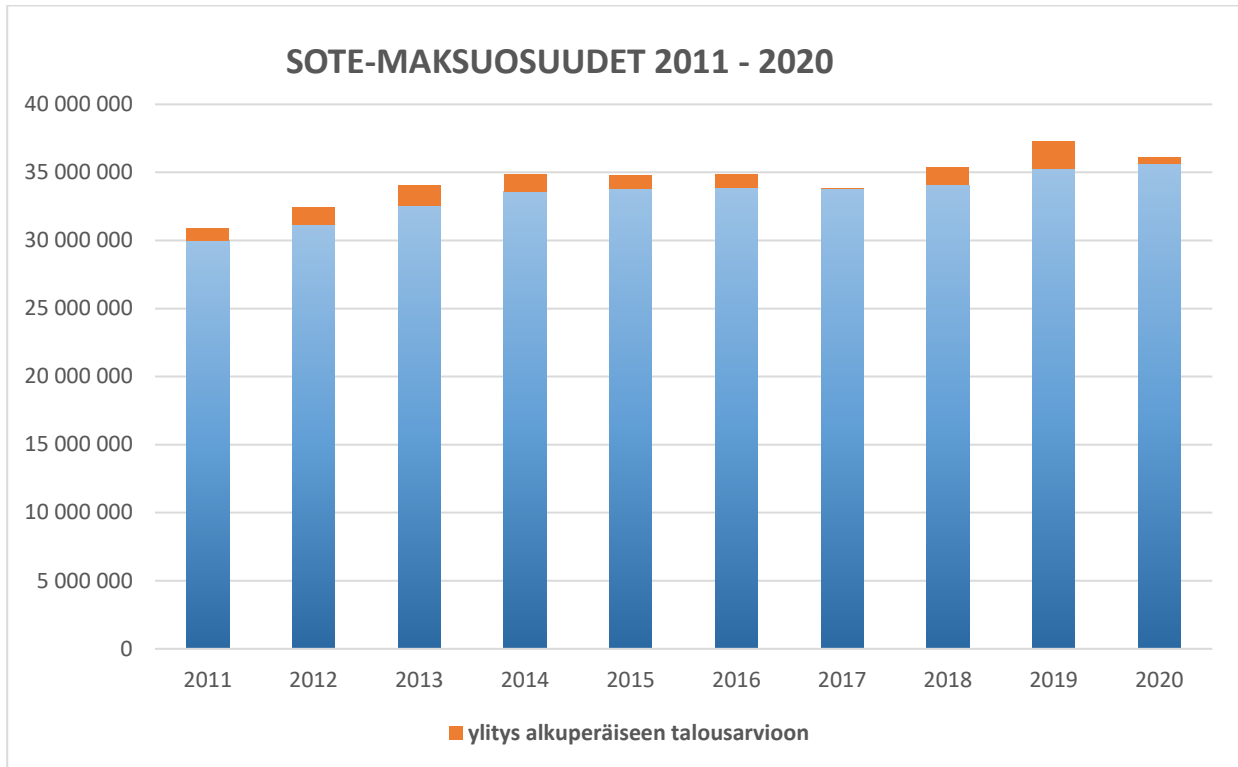
KÄYTTÖTALOUS	TULOJEN ALITUKSET	MENOJEN YLITYKSET
Ruokahuolto	256 120	
Maataloushallinto	17 808	
Kansalaisopisto	6 120	
Sivistyspalvelut	7 418	
Vapaa-aikapalvelut	32 975	
Kiinteistöt	41 095	

INVESTOINTIOSA	TALOUSARVIO + MUUTOKSET	TILINPÄÄTÖS 2020
menot	4 117 070	3 983 544
tulot	306 748	312 672
netto	3 810 322	3 670 872

SOTE-maksusuudet

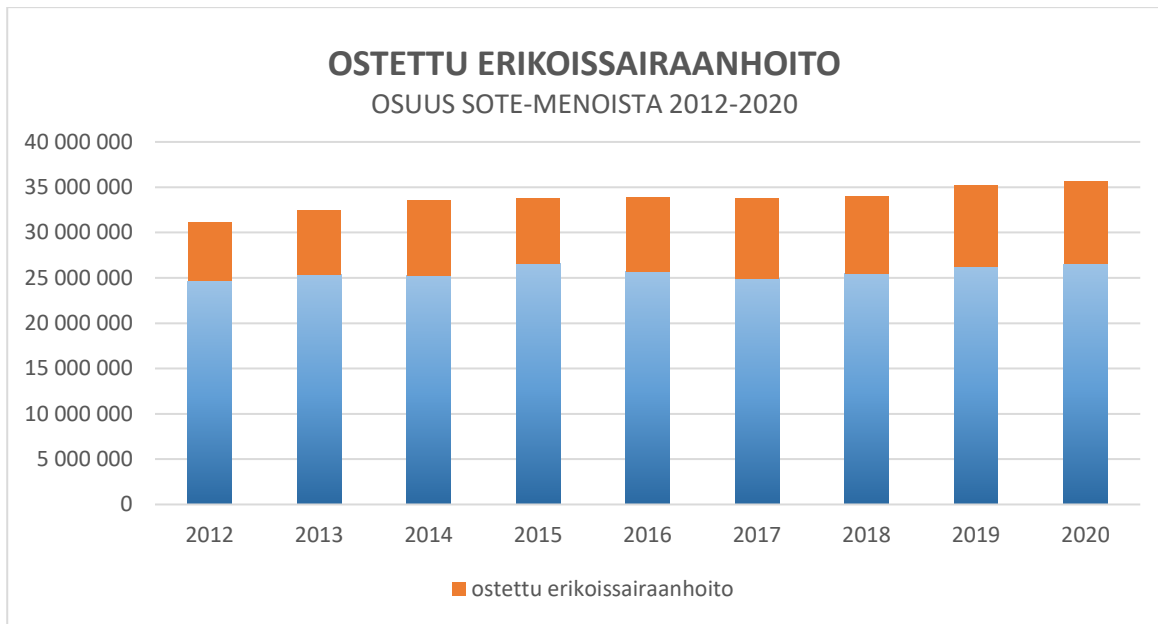
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuutta varten varattu määräraha on ylittynyt joka vuosi. Vuonna 2020 ylitys on noin 0,48 miljoonaa euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja 0,477 milj. euroa ali muutetun talousarvion.

Viime vuosina ylitys on vaihdellut vuosittain 1–1,5 milj.€ alkuperäiseen talousarvioon ja 0,2 - 0,8 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

tilinpäätös- vuosi	maksuosuus (€)	ylitys alkuperäiseen talousarvioon
2011	30 010 986	910 986
2012	31 112 278	1 312 278
2013	32 526 343	1 526 323
2014	33 599 999	1 299 999
2015	33 820 002	1 020 002
2016	33 886 988	975 988
2017	33 799 621	59 621
2018	34 061 065	1 301 065
2019	35 282 415	1 992 415
2020	35 641 350	477 350

Ostettu erikoissairaanhoito

tilinpäätös- vuosi	muu sote- maksuosuus (€)	ostettu erikoissairaan- hoito
2012	24 639 706	6 472 572
2013	25 358 343	7 168 000
2014	25 294 999	8 305 000
2015	26 554 002	7 266 000
2016	25 711 073	8 175 915
2017	24 926 558	8 873 063
2018	25 489 049	8 572 016
2019	26 243 415	9 039 000
2020	26 523 032	9 118 318

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen ylijäämäisestä tilinpäätöksestä. Mutta lautakunta huomauttaa, että ylijäämä johtuu hyvin pitkälti ylimääräisistä valtionavustuksista korona pandemian takia sekä metsäomaisuuden myynnin tuloista. Ilman näitä tuloja kaupungin tulos olisi ollut nolla tulos tai hieman alijäämäinen.

Tarkastuslautakuntaa huolettaa edelleen suuri lainamäärä (31,7 M€). Lainojen määrä on pienentynyt 1,3 M€, mutta kaupungin talous huomioiden kaupungin velkaantuneisuus on huolestuttava. Mikäli korkotasot nousevat, kaupungin talous tulee olemaan vaikeuksissa.

SOTE-maksuosuus on ylittynyt joka vuosi. Vuonna 2020 ylitys on noin 0,7 miljoonaa euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja 0,477 milj. euroa ali muutetun talousarvion.

Kaupungin palvelukeskusten toiminta on pysynyt jälleen annetussa budjetissa, mistä kaupunki ansaitsee kiitosta.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston tilikaudelle asettamia toiminnallisia tavoitteita. Arviot on tehty valtuuston vahvistaman alkuperäisen talousarvion ja tilinpäätöksen mukaan. Alkuperäisen talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin ei tehty vuoden aikana muutoksia.

Tarkastuslautakunta toivoo, että jokaisen tavoitteen arvioinnin alussa on suora itsearviointi: toteutui / toteutui osittain / ei toteutunut. Vasta tämän jälkeen olisi kirjallinen selostus.

Lisäksi lautakunta toivoo, että mikäli tavoite ei ole toteutunut tai on vain osittain toteutunut, tähän johtaneiden syiden lisäksi tulosalue myös antaisi selvityksen siitä, miten ja millä toimenpiteillä tavoitteeseen olisi voitu päästä.

kaupunginhallitus

YLEISHALLINTO

TOTEUTUI

Asianhallintajärjestelmä uudistetaan siten, että uudistettu järjestelmä otetaan käyttöön alkuvuoden 2020 alkaen.

TOTEUTUI

Asianhallintajärjestelmän käyttöönotosta ja arkiston kuntoon saattamisen tilanteesta annetaan väliraportti kaupunginhallitukselle elokuussa 2020. Raportissa selvitetään missä vaiheessa arkiston kuntoon saattamisessa ollaan ja mitä tehdään loppuvuoden aikana.

TOTEUTUI OSITTAIN

Kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin edistämisestä tehdään suunnitelmallisempaa ja nykyistä tehokkaampaa. Henkilöstön työhyvinvointi -toimintaan (TYHY) varataan määräraha vuodelle 2020. Vuoden 2020 aikana laaditaan tarkempi henkilöstösuunnitelma sekä päivitetään henkilöstöraportin sisältöä ja rakennetta.

”Henkilöstön työhyvinvointi –toimintaan (TYHY) oli varattu määräraha vuodelle 2020. Jokainen palvelukeskus on päättänyt, kuinka määräraha on käytetty. Henkilöstölle oli suunniteltu keväälle yhteinen työhyvinvointi- ja liikuntakampanja, mutta sitä ei voitu toteuttaa koronapandemian vuoksi. Vuoden 2020 henkilöstöraporttiin on päivitetty hieman sen sisältöä ja rakennetta. Koronastapandemiasta johtuvan aikapulan sekä henkilöstön vaihdosten takia merkittäviä muutoksia henkilöstöraportin sisältöön ja rakenteeseen ei ole ollut mahdollista tehdä. Raportin uudistaminen tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.”

EI TOTEUTUNUT

Laaditaan markkinointisuunnitelma

”Vuoden 2020 markkinointisuunnitelman laatiminen aloitettiin 23.10.2019 pidetyssä julkisuuskuvatyöryhmän palaverissa, jossa käsiteltiin strategian väliarviointipäivän johtopäätöksiä sekä mietittiin markkinoinnin vuoden 2020 painopisteitä ja tavoitteita. Alkuvuonna henkilöresurssit tiedottamisen ja markkinoinnin osalta jouduttiin käyttämään koronapandemiasta aiheutuneiden asioiden tiedottamiseen ja hoitamiseen, eikä henkilöresursseja juurikaan ollut kaupungin markkinointiin liittyviin tehtäviin. Tämän syyn takia markkinointisuunnitelman laadinta vuodelle 2020 ei toteutunut.”

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Itsearviointi on toteutettu hyvin.

Tarkastuslautakunta kiittää, että henkilöstön työhyvinvointi on otettu yhdeksi tulosalueen tavoitteeksi.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomiota työilmapiirin positiivisuuteen, mikä vaikuttaa suoraan henkilöstön työhyvinvointiin.

Yleisenä henkilöstöä koskevana huomiona tarkastuslautakunta haluaa painottaa hiljaisen tiedon siirtymisen tärkeyttä. Työntekijät tulisi rekrytoida hyvissä ajoin, jotta edeltäjä ehtii perehdyttää uuden työntekijän nimenomaan niihin asioihin, jotka on opittu käytännön työssä, ja joita on mahdotonta siirtää kirjalliseen muotoon.

Lautakunta haluaa painottaa, että markkinointisuunnitelma saadaan laadittua. Markkinoinnilla on suuri merkitys kaupungin imagon kohottamisen kannalta.

RUOKAHUOLTO

TOTEUTUI

Edistetään kotimaisten raaka-aineiden sekä lähi- ja luomuruuan käyttöä. Pyritään myös ruokapalvelujen muissa käytänteissä toimimaan mahdollisimman resurssiviisaasti kestävänsä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

TOTEUTUI

Jatketaan seudullista yhteistyötä ja verkostoitumista ruokapalvelujen kehittämisen tukena. Kehitetään yhteistyötä tilaajien kanssa.

TOTEUTUI

Tuetaan työssä jaksamista yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Henkilöstön työhyvinvointia edistetään koulutuksen ja esimiestyön kautta sekä muita työhyvinvointia tukevia keinoja käyttäen.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen, että ruokahuollossa suositaan lähi- ja luomuruokaa ja niiden käyttöasteet on pystytty pitämään lähes entisellä tasolla:

Käyttöaste	2019	2018	2020
Lähihuoka	21,8 %	21,9 %	19,5 %
Luomuruoka	4,2 %	4,6 %	3 %

Käyttöasteen alenemiseen on vaikuttanut korona pandemia.

Tarkastuslautakunta kiittää, että henkilöstön työhyvinvointi on otettu yhdeksi tulosalueen tavoitteeksi. Työssä jaksamiseen ja työergonomiaan on kiinnitetty huomiota. Henkilöstölle on lisäksi mahdollistettu ammattitaidon kehittäminen. Lomien mahdollisuudet on huomioitu hyvin silloin kun koulut olivat etäopetuksessa.

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN, YRITYSNEUVONTA, MAASEUDUN KEHITTÄMISYKSIKÖ

TOTEUTUI

Uusien yritysten perustaminen: 36 kpl.

TOTEUTUI

Asiakaskontaktien määrä: 53 kpl

TOTEUTUI

Some -vaikuttavuuden seuranta

Instagramissa seuraajia oli 1043. Facebook -tilastointi on haasteellista, koska tilastot ovat sekavat ja niistä ei saa todellisia vaikuttavuuden seurantaan tarvittavia, yksiselitteisiä lukuja.

TOTEUTUI OSITTAIN

Maatilakäynnit yhteistoiminta-alueella vähintään 40 kpl (neuvonta, jaksaminen/hyvinvointi, bioenergia, talous, SPV – suunnittelu, investointitarve). Edistää LEADER -rahoituksen hakemista sekä maaseudun yrityksiin että kylien kehittämiseen. Paljakkavuoren ja Huvikallio-ulkoilualueiden kehittämishanke jatkuu vuodelle 2020, johon myönnetty LEADER-rahoitusta.

”Maatilakäyntejä yhteistoiminta-alueella tehtiin hyvin rajoitetusti koronapandemian takia. Kertomusvuonna toteutettiin Paljakka – Huvikallion ulkoilualueen reitistön, opastuksen, paikoituksen ja levähdyspaikkojen työt suunnitelman mukaisesti. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa elokuun 2021 loppuun.”

TOTEUTUI

Yhteistoiminta-alueella toteutetaan oppilaitosyhteistyönä kyselytutkimus maaseudun kehittämispalveluista yhteistoiminta-alueella.

TOTEUTUI

Maatalouden yritystoimintaan, erityisesti talouden hallintaan liittyvää koulutusta järjestetään yhteistoiminta-alueella 1-2 kpl.

TOTEUTUI

Edistetään bioenergiainvestointeja ja jatketaan biokaasuselvitystä myös vuonna 2020. Pyritään edistämään maatalouden sukupolvenvaihdoksia/tilakauppoja vähintään 4kpl/v huolimatta LUTU:n päättyminen. Edistetään ja markkinoidaan vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa maatalojen yrityskauppoja.

TOTEUTUI

Pyritään edistämään maatalouden sukupolvenvaihdoksia/tilakauppoja vähintään 4kpl/v huolimatta LUTU:n päättyminen vuonna 2018.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tilinpäätöksessä itsearviointi oli sekavaa, ei vastannut talousarviokirjan tavoitteita. Itsearvioinnin jäsentely ei mennyt järjestelmällisesti.

Korona on vaikuttanut paljon elinkeinojen kehittämiseen. Maatila käynnit on rajoitettu. Kaikki tapahtumat jouduttiin perumaan.

Yksinyrittäjiä tuettiin koronatuella, joka on hyvä asia. Kaupunki julkaisi asiasta infoa useaan otteeseen sosiaalisessa mediassa.

Paljakka-Huvikallion alueesta on tullut paljon positiivista palautetta ja sen hankkeen kehittämiseen tarkastuslautakunta suhtautuu positiivisesti.

Somea kaupunki on käyttänyt hyvin ja tasaisesti. Lähes päivittäin tulee päivityksiä facebookiin ja instagramiin. Somen käyttäminen on ilmaista mainosta, jonka tarkastuslautakunta näkee positiivisena

MAATALOUSHALLINTO

TOTEUTUI

Yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa on oma maataloustoimiston toimipiste.

TOTEUTUI

Maatalousyrittäjille turvataan maatalouspalvelujen hyvä saatavuus, tavoitettavuus ja henkilökohtainen palvelu.

TOTEUTUI

Henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista ylläpidetään ja kehitetään kehityskeskusteluilla, palavereilla ja tiiviillä kanssakäymisellä henkilöstön kesken.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta huomioi positiivisena asiana, että henkilöstön työhyvinvointi on otettu yhdeksi tulosalueen tavoitteeksi.

Maataloustoimiston henkilöstö saa kiitosta siitä, että he ovat helposti lähestyttäviä, aidosti asiakkaan apuna ja tukena sekä auttavat asiakkaitaan käytännön tasolla.

Lautakunta toteaa, että koronapandemiasta huolimatta, asiakaspalvelu on saatu hoidettua hyvin ja miten merkittävää maatalousyrittäjille on, että palvelujen saatavuus on saatu turvattua. Kaupungintalon ollessa suljettuna, maataloustoimen asiat pystyttiin siitä huolimatta hoitamaan, huomioiden suojautumisohjeet.

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

TOTEUTUI

Pyritään työllistämään mahdollisimman paljon niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatuesta kaupunki joutuu maksamaan puolet.

Kaupungin työllistäminen

Tukityöllistämiseen käytettiin noin 92 000 euroa (netto). Vuoden aikana palkkatuella työllistettiin 8 velvoitetyöllistettävää enintään 6 kk ajaksi. Työttömien työllistämiseen työssäoloehdon täyttymiseksi käytettiin noin 29 000 euroa.

Kiuruveden kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n välinen sopimus

Kiuruveden kaupungin työllisyyden hoitaminen on rakentunut pääosin kaupungin ja Kiuruveden Urheilijoiden välisen yhteistyösopimuksen pohjalle. Kiuruveden Urheilijat on vastannut pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistämisestä ja muista tukitoimenpiteistä. Työllisyyden edistämiseksi on Kiuruvedellä ollut käytössä niin sanottu edelleen ohjaus -malli, jossa Kiuruveden Urheilijat on vastannut palkkatuella palkatun työttömän työnantajavelvoitteista, vaikka itse työ tehdään toisen työnantajan palveluksessa.

Kaupunki maksoi vuonna 2020 sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta Kiuruveden Urheilijat ry:lle 150.000 euroa. Sopimuksen mukaan vuoden 2020 tavoitteena oli työllistää palkkatuella vähintään 20 henkilöä. Palkkatuella työllistettiin vuoden 2020 aikana 20 henkilöä. Palkkatuella 4 työntekijää on siirretty toisen työnantajan tehtäviin edelleen ohjausmallilla.

TE – toimiston kiintiö vuodelle 2020 oli 120 palkkatuki-kuukautta (20 henkilöä x 6 kk). Lisäksi Kiuruveden Urheilijat ry:n ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yhteinen tavoite oli, että 60 henkilöä osallistuu kuntouttavaan työtoimintaan. Vuoden aikana Kiuruveden urheilijoilla on osallistunut kuntouttavaan työtoimintaa 15 eri henkilöä ja työkokeilussa 2 työnhakijaa. Kuntouttavaan työtoimintaan Kiuruvedellä on osallistunut vuonna 2020, 45 eri henkilöä, Yhteensä kuntouttavan työtoiminnan paikkoja Kiuruvedellä oli 31.12.2020 73 henkilölle. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta tekee päätöksen Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä. Covid-19 pandemia on vaikuttanut kuntouttavan työtoiminnan toimintaan kevään ja kesän aikana. Kuntouttavan sopimukset olivat tauolla huhti-heinäkuun ajan.

Lisäksi Kiuruveden Urheilijat on ohjannut työnhakijoita työhön/ työkokeiluun/kuntouttavaan työtoimintaan muille työnantajille: Toimi-säätiö, Työttömien yhdistys, Luotsi-paja, Helluntaiseurakunta ja Omakotiyhdistys.

Kelan tilaston (Kelasto) mukaan kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajia oli vuonna 2020 kuukausittain keskimäärin 120 saajaa ja vuonna 2019 oli 99 saajaa. Vuonna 2020 Kiuruveden kaupungin maksama työmarkkinatuen kuntaosuus oli yhteensä noin 588 000 euroa (vuonna 2019 noin 449 000 euroa, vuonna 2018 noin 490 000 euroa). Valtio rahoittaa työmarkkinatuen kokonaan sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhteensä 300 päivää. Sen jälkeen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat maksetun työmarkkinatuen puoliksi sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea 1 000 päivää. Sen jälkeen kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70 % prosenttiin.

Yhteistoimintaosuudet

TYP – verkoston toiminnasta maksettiin lisälmen kaupungille noin 4 300 euroa.

TOTEUTUI

Yhdistysten työllistämisen tukeminen

Työllistämisavustusta maksettiin yhteisöille seuraavasti: Ylä-Savon TOIMI – valmennussäätiö 30 000 euroa ja Kiuruveden Työttömät ry vuokratuki 7 000 euroa.

Nuorten kesätyöllistäminen

Nuorten kesätyöllistämiseen käytettiin noin 14 805 euroa. Yhteensä 27 työnantajaa työllisti 54 kiuruvetistä nuorta.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta huomioi, että kaupungin tukityöllistämiseen on käytetty enemmän rahaa kuin edellisellä vuonna ja vuoden aikana on palkkatukityöllistetty enemmän kuin edellisellä vuonna.

Lautakunta kuitenkin huomioi, että kaupungin maksama työmarkkinatuen kuntaosuus on kasvanut n. 140.000 euroa edellisestä vuodesta.

Työttömyysaste vuonna 2020 on noussut 16,5 %:iin, vuonna 2019 se oli 11,2 %.

Koronapandemia näkyy myös nuorten kesätyöllistämässä, mutta edelleen lautakunta pitää tärkeänä nuorten kesätyöllistämistä.

SOSIAALITOIMI JA TERVEYDENHUOLTO

TOTEUTUI

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Kiuruveden kaupungin välille laaditaan vuosittain palvelusopimus palvelujen tuottamisesta. Palvelusopimuksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

TOTEUTUI OSITTAIN

Maksuosuuden tasapainossa pitäminen

” Maksuosuus kasvoi 1,02%”

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Edelliseen vuoteen verrattuna maksuosuus kasvoi 358.000 euroa eli 1,02 %. Nousu on lautakunnan näkemyksen mukaan hyvin maltillinen.

Koko erikoissairaanhoidon menot ylittyi n.1 %:n alkuperäiseen talousarvioon verrattuna joka on maltillinen.

Korona pandemia on vaikuttanut myös soten palvelujen käyttöön.

Lautakunta huomioi, että tulosalueen tavoitteet suunnitelma kaudelle 2021 – 2022 oli arvioitu vuoden 2020 sijaan.

sivistyslautakunta

HALLINTO

TOTEUTUI OSITTAIN

Laadukkaiden ja toimivien toimisto- ja tukipalveluiden takaaminen myös tulevaisuudessa, vaikka asiansaavaava henkilöstöä siirtyy eläkkeelle

"Tavoite on toteutunut osittain. Koulutoimiston toimistos sihteeri ja lukion koulusihteeri siirtyivät eläkkeelle vuoden 2020 aikana. Työnkuvan muodostaminen ja kokonaisuuden hahmottaminen ei ole ollut täysin haasteetonta, koska aikaisemmat henkilöt jäivät pois eri aikaan. Tehtävien yhdistyminen yhdellä henkilöllä tehtäväksi on vaatinut paljon perehtymistä ja ns hiljaisen tiedon etsintää eri lähteistä. Toimintaa kehitetään koko ajan edelleen ja uuden työntekijän kokonaisen vuoden palvelussa olon jälkeen on paremmin tiedossa vuoden aikana tapahtuvat pakolliset toimet. Myös uuden asianhallintajärjestelmän opettelu alkoi loppuvuodesta 2020. Yllättävä sivistystoimen vastaavan irtisanoutuminen on osaltaan aiheuttanut järjestelyjä varsinkin opetustoimen puolella."

TOTEUTUI

Koulukuljetusten kilpailutuksessa onnistuminen reiteiltään tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla

TOTEUTUI

Sivistystoimen arviointisuunnitelman päivittäminen

EI TOTEUTUNUT

Taajamakouluja koskevan yleissuunnitelman laatiminen. Tavoitteena monipuolinen selvitystyö, jossa tarkastellaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen näkymiä yli kymmenen vuoden perspektiivillä.

"Ei ole toteutunut. Talouden tasapainottamisohjelman seurauksena koulukeskustelu keskittyi kyläkoulujen tilanteen selvittämiseen ja laskelmien, oppilasennusteiden sekä oppilaaksi ottoalueiden tarkasteluun. Yleissuunnitelman tekeminen taajamassa koulu- ja kiinteistöselvityksen muodossa on alkanut alkuvuodesta 2021."

TARKASTUSLAUKUTANNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että on tehty hyvää itsearviointia.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä asiana psyykkarin toimen jatkamista.

Kouluverkko -keskustelu on ollut raskas prosessi virkamiehille ja lautakunta huomioi, miten aktiivisesti kuntalaiset osallistuivat keskusteluun. Virkamiehet ovat joutuneet tekemään useat laskelmat koulujen kustannuksista.

VARHAISKASVATUS

TOTEUTUI OSITTAIN

Varhaiskasvatuspalvelujen arviointia ja kehittämistä varten otetaan käyttöön uusi laatukäsikirja

”Esimiehille on 2020 vuoden aikana järjestetty arviointikoulutusta. Koulutus jatkuu v. 2021 kevääseen. Koulutukseen sisältyy arviointisuunnitelman tekeminen, joten suunnitelman työstämistä jatketaan kevään 2021 ajan”

TOTEUTUI

Koululaisten kesäajan toimintaa kehitetään yhteistyössä seurakuntien ja järjestöjen kanssa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta huomioi, että pienille koululaisille järjestetään kesätoimintaa yhteistyössä järjestöjen kanssa, joka on hyvä asia.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, että perhepäivähoitajia on irtisanoutunut vuoden aikana 6 työntekijää.

PERUSOPETUS

TOTEUTUI

Osallistutaan aktiivisesti Pohjois-Savon tutoropettajaverkoston toimintaan ja koulutuksiin. Tutoropettajat osaltaan jakavat tiedon edelleen kouluille.

TOTEUTUI

Koulujen oppimisympäristöjä ja opetusmenetelmien kehittämistä jatketaan kaikilla perusopetuksen kouluilla. Nivan koulun piha-alueen ja pysäköintialueen suunnittelun valmistuessa toteutetaan muutokset.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Itsearviointi on toteutettu hyvin.

Korona pandemiasta johtuen opettajat pääsivät äärettömän nopeasti ja hyvin etäopetuksen rytmiin. Etäopetusjakson voi todeta aiheuttaneen suurimman digiloikan opetukseen ikinä monin eri tavoin. Opettajien motivaatio ja ammattitaito korostui etäopetuksen aikana.

Tarkastuslautakunta huomioi, että kaupunki tekee yhteistyötä seurojen kanssa kunnostaessaan mm. koulujen leikki- ja liikunta-alueita.

LUKIOKOULUTUS, TOISEN ASTEEN KOULUTUS JA KANSALAI SOPISTO

TOTEUTUI

LOPS 2021 uuden opetussuunnitelman työstäminen alkaa sekä seudullisena yhteistyönä että lukion sisäisenä kehittämisenä.

TOTETUTUI

Laadukkaiden ja opiskelijan osaamistasoa vastaavien YO-tulosten saavuttaminen

TOTEUTUI

Liikkuva lukiolainen hankkeen myötä fyysisen aktiivisuuden lisääminen lukiolaisen koulupäivä

TOTEUTUI OSITTAIN

Kansalaisopiston koulutustarjontaa toteutetaan lähipalveluna ja etäopetusmahdollisuuksia pilotoidaan.

”COVID19 virus aiheutti valtakunnallisesti poikkeukselliset koronarajoitukset myös kansalaisopistolle. Liikuntaryhmät ja Ylä-Savon soten yksiköissä toteutetut ryhmät keskeytettiin 13.3.20 alkaen ja muu opetustoiminta keskeytettiin Valmiuslain määräyksen mukaan 18.3.20 alkaen. Tavoitteiden mukaista lähiopetusta ei voitu toteuttaa ajoitusten astuttua voimaan, mutta etäopetukselle asetetut tavoitteet ylitettiin. Koronavirustilanteen vuoksi mahdollisimman monen kurssin opetus pyrittiin toteuttamaan etänä. Kaiken kaikkiaan opetuksesta n. 40 % toteutettiin etäopetuksena koronasulun aikana. Syyslukukaudella voitiin pääosa opetuksesta toteuttaa lähiopetuksena. Espanjan kielen ja osa pianonsoiton opetuksesta toteutettiin etänä.”

TOTEUTUI

Kansalaisopistossa tavoitteena on aktiivisesti tarjota mahdollisuuksia aikuisten perus- ja digitaitojen kehittämiseen.

EI TOTEUTUNUT

Kansalaisopiston henkilöstö saa valmiuksia kansainvälisen hankkeen kautta ja hyödyntää sitä opetuksessa.

”Tavoite ei toteutunut, sillä koronavirustilanteen vuoksi suunnitellut matkat EU-maihin jouduttiin perumaan.”

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta huomioi positiivisena asiana kansalaisopiston monipuolisen tarjonnan. Lisäksi maininnan arvoinen asia on oppilas- ja opetustuntien määrä, joka on pysynyt hyvällä tasolla huomioon ottaen väestön vähenemisen Kiuruvedellä sekä korona pandemian vaikutukset.

Kansalaisopiston kevätmatinea ja konsertteja ei järjestetty koronatilanteen vuoksi. Kevätnäyttely ja joululauluilta toteutettiin virtuaalisena.

Tarkastuslautakunta huomioi, että kansalaisopisto on hakenut aktiivisesti hankerahoitusta ja saanutkin hyvin erilaisiin hankkeisiin.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan Kiuruvedellä on vireä ja pieni, monipuolinen lukio, ja oppilasmäärä on saatu pysymään suurin piirtein samana. Lukion opettajat myös joutuivat nopeasti etäopetusta järjestämään. Ylioppilajuhlat siirtyivät keväältä syksylle.

SIVISTYSPALVELUT

TOTEUTUI OSITTAIN

Kulttuuritoiminnan tavoitteena on pitää kulttuuritoiminta elävänä sekä mahdollisimman monille kuntalaisille saavutettavana.

"Toiminta oli normaalia tammi- ja helmikuun. 18.3.-31.5.2020 kulttuuritalo oli suljettuna valtioneuvoston määräyksellä. Sen jälkeen toimintaa on rajoittanut kulloinkin voimassa ollut kokoontumisrajoitus. Syksyllä Kiurusalissa oli muutamia tapahtumia rajoitetulla asiakasmäärällä. Näyttelytoimintaa oli heinäkuusta joulukuuhun. Kulttuuritoimessa tuotettiin ja kuvattiin 4 etäkonserttia ja 7 virtuaalista näyttelyä koronasulun aikana. Näillä virtuaalisilla tapahtumilla oli yli 2000 katsojaa."

TOTEUTUI OSITTAIN

Museon tavoitteena on säilyttää ja tuoda esille paikallista perinnettä erilaisin näyttelyin ja tapahtumin.

"Museon toimintaa häiritsi koronapandemia. Museolla ongelmallista oli hygieniatason ylläpito, koska sinne ei tule juoksevaa vettä. Museota pidettiin auki muutamana viikonloppuna talkoovoimin. Kuopion kulttuurihistoriallisen museon intendentti ja amanuenssi tekivät tutkimuskäynnin Kiuruveden museolle. Tutkimuskäynnillä kartoitettiin rakennusten kunto sekä suunniteltiin mahdollisia korjauskohteita. Koululaisia kävi syys- ja lokakuussa normaaliin tapaan."

TOTEUTUI OSITTAIN

Kirjastossa tavoitteena on tuottaa mahdollisimman monen kuntalaisen saavutettavissa olevaa palvelua.

"Toiminta oli normaalia tammi- ja helmikuun. Kirjasto oli suljettu valtioneuvoston määräyksellä 18.3.-31.5.2020. Sulun aikana tehtiin kokoelman hoitoa, kirjoitettiin ja kuvitettiin sekä kuvattiin 6 etäsatutuntia ja tehtiin etäkirjavinkkausta. Etäsatutunneilla oli yli 1500 katsojaa. Sulun jälkeen toiminta palautui osittain normaaliksi. Näyttelyitä, lukupiirejä ja kirjastonkäytön opetusta on järjestetty normaalisti. Kokoontumisrajoitusten takia satutunteja on järjestetty vain yksittäisille ryhmille. Kirjastoauto liikkui syksyllä normaalisti ja omatoimikirjasto oli avoinna rajoitetuin aukioloajoin. Kotipalvelutoimintaa ei ole voitu järjestää koronapandemian alettua."

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta huomioi, että käyntimäärät, museota lukuun ottamatta, ovat vähentyneet. Henkilöstö on hienosti saanut mukaan katsojia virtuaalisesti järjestettyihin tapahtumiin. Esim. kulttuuritoimen virtuaalisilla tapahtumilla oli yli 2000 katsojaa ja kirjaston etäsatutunneilla yli 1500 katsojaa.

Lautakunta huomioi, että nykyään kirjasto on avoinna 8–21, TOTEUTUI mukaan lukien omatoimikirjaston aukiolo.

VAPAA-AIKAPALVELUT

TOTEUTUI

Etsivän nuorisotyön ja Luotsi – nuortentyöpajan avulla pyritään tukemaan nuorta selviytymään arjen asioissa yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

EI TOTEUTUNUT

Tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa eri tapahtumien järjestämisessä

”Suunnitellut tapahtumat jouduttiin pääsääntöisesti perumaan joko sään tai koronaepidemian vuoksi. Peruuntuneita tapahtumia olivat mm. Lasten lumipäivät, koululaisten maakuntaviesti ja lasten lauantai.”

TOTEUTUI

Kehitetään ikäihmisten liikunta- ja urheilumahdollisuuksia.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta kokee edelleen etsivän nuorisotyön tärkeäksi ja huomioi, että nuorten työpajan etävalmennukseen siirtyminen onnistui hyvin. Toiminta on tärkeää nuorten kannalta, etenkin niiden, jotka ovat vaarassa pudota tukiverkoston ulkopuolelle.

Vuoden 2020 hyvinvointiraportin tietojen perusteella tarkastuslautakunta on huolissaan kiuruvetisten nuorten tilanteesta. Nuorisotyöttömyys ja kuntoutusrahan piirissä olevien nuorten määrä on kasvanut. Myös NEET-nuorten määrä on korkea, nousua edelliseen vuoteen on n. 21 %.

Tarkastuslautakunta huomioi myös, että perusnuorisotyö on yhtä tärkeää kuin etsivä nuorisotyö.

Tarkastuslautakunta arvostaa panostusta ikäihmisten liikuntaan, sillä sen myönteiset vaikutukset näkyvät mm. terveydenhuollossa. Liikuntaryhmillä on myös selvästi kysyntää ja tarvetta, sillä liikuntatoimi järjesti niihin useita lisäryhmiä. Toiminnan toivotaan jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Liikunnanohjaajat ansaitsevat erityiskiitoksen, koska olivat päivittäin tehneet virtuaaliset jumppavideot vauvasta vaariin. Uutena Kiuruvedellä aloitti vauva- ja perheinti.

tekninen lautakunta

HALLINTO

TOTEUTUI

Niistä muiden palvelukeskusten hankkeista, joissa tekninen palvelukeskus on osallinen, laaditaan vuoden alussa toteuttamisaikataulu ja todetaan vastuuhenkilöt.

TOTEUTUI

Vesi- ja yleislaskutuksessa minimoidaan maksutappiot.

TOTEUTUI

Tuetaan henkilöstöresursseja esimerkiksi käyttämällä sesonkiluonteisesti tilapäisiä opiskelijoita tai työharjoittelijoita.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Itsearviointi on toteutettu hyvin.

Tarkastuslautakunta pitää hienona asiana, että kaupunki voi tarvittaessa tehdä asiakkaan kanssa maksusuunnitelman esimerkiksi vesilaskutuksessa. Näin asiakasta voidaan auttaa selviämään maksuvelvoitteistaan.

Tarkastuslautakunta toteaa, että on hienoa, kun palkataan kausityöntekijöitä sesonkiaikaan ja tehdään yhteistyötä eri palvelukeskusten kesken.

RAKENNUSVALVONTA

TOTEUTUI

Lupien käsittelyaika pidetään kohtuullisena.

TOTEUTUI

Rakennetun ympäristön katselmuksia tehdään yhteydenottojen ja muun katselmustoiminnan ohessa erityisesti keskusta-alueella viihtyvyyden ja maisemakuvan parantamiseksi.

TOTEUTUI

Ylä-Savon rakennusvalvontojen yhteistyötä jatketaan muun muassa lakitulkintojen, toimintakäytäntöjen ja asiakirjojen yhtenäistämiseksi. Sähköisen Lupapiste – asiointipalvelun käyttöä pyritään lisäämään.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Sähköisen asiointipalvelun käytön kasvu nähdään myös positiivisena asiana-

Lautakunta näkee hyvänä, että rakennusten ja ympäristön kunnossapitoa ja siisteyttä on valvottu ja tarvittaessa on annettu siistimiskehotuksia.

Luvat	2020	2019
<i>rakennusluvut</i>	59	55
<i>toimenpideluvat</i>	19	28
<i>ilmoitukset</i>	30	30
<i>muut</i>	9	10

TIET JA ALUEET

EI TOTEUTUNUT

Vanhainkodin kirkkorannan ja Karikon alueiden asemakaava päivitetään ja valmistellaan vanhan meijerin rannan asuinalueen suunnittelua ja asemakaavan muutosta

"Tavoite ei toteutunut. Vanhainkodin-kirkkorannan ja Kairikon alueiden asemakaavan päivitystä ei aloitettu henkilöstöresurssien vajauksen takia. Vanhan meijerin alueen asuinalueen suunnittelua ja asemakaavan muutosta ei aloitettu henkilöstöresurssien vajauksen sekä meijerin purkuaikataulun puuttumisen takia."

TOTEUTUI

Liikenneväylien ja pihojen talvikunnossapidossa painotus on työnohjauksessa sekä esteettömyyden seurannassa. Erityisen tarkasti seurataan eri toimijoiden vastuulla olevien väylien rajapintoja ja työn ajoitusta. Tärkeä seurattava kohde on lumenajo ja sen kustannukset. Kesäkunnossapitoa tehdään hyväksytyin puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnossapitoluokituksen ja hoito-ohjelman mukaisesti ja seurataan siinä asetettujen mittareiden pohjalta.

TOTEUTUI

Erätien perusparannushanke rakennetaan valmiiksi. Samassa yhteydessä käsitellään Yhtylän puistometsäaluetta ja siistitään muuta katu ympäristöä. Uutena kokoojakatuhankkeena aloitetaan Ahonpääntien peruskunnostus. Harjukadun alkuosa saneerataan huonokuntoisimmalta osalta.

TOTEUTUI

Liikenneturvallisuussuunnitelman pohjalta tehdään pieniä parantamistyöitä suoraan sekä laaditaan laajemmista kokonaisuuksista erillisiä suunnitelmia. Katuvalaisimia uusitaan vähemmän energiaa kuluttaviin malleihin ja vanhaa valoverkkoa peruskunnostetaan.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Itsearviointi on suoritettu hienosti.

Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset tehdyt parantamistyöt tuovat turvallista liikkumista enenemässä määrin. Nivan koulun saattoliikenne järjestelyt ovat turvalliset verrattuna entisiin.

Tarkastuslautakunta myös arvostaa, että kaupunki myöntää avustuksia yksityisteille.

Lautakunta arvostaa, että katuvalaistusta uusitaan energiaa ja samalla rahaa säästäviin malleihin.

KIINTEISTÖT

TOTEUTUI

Kiinteistöjen ylläpitokulut ja – tuotot pidetään tasapainossa.

TOTEUTUI OSITTAIN

Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset pidetään tehokkaassa käytössä. Tyhjiä ja tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan. Tyhjät kiinteistöt myydään julkisella tarjouskilpailulla. Huonokuntoiset rakennukset puretaan valtuuston vahvistaman talousarvion puitteissa. Hyvänä käyttöasteena pidetään 90 – 100 %.

”Talousarviossa ei ollut varauduttu rakennusten purkamiseen. Tyhjiä ja käyttämättömiä tiloja on Lassi-Pekassa, Bössilässä, Väreessä ja Leivosessa. Lassi-Pekka, Väre ja Leivonen on todettu purkukuntoiseksi. Bössilän myyntimahdollisuus on otettu huomioon asemakaavan muutoksen valmistelussa. Myynti voidaan toteuttaa sen jälkeen, kun Bössilälle on erotettu oma tontti ja määritely uusi käyttötarkoitus. Rakennusten käyttöaste on 96,3 %.”

TOTEUTUI

Kiinteistöjen energiankulutusta seurataan energiasäästöohjelman avulla. Säästötavoitteeksi vuoden 2008 – 2012 keskiarvosta mitattuna asetetaan 9 prosenttia. Energiasäästöjä ei kuitenkaan tehdä sisäilman laatua heikentämällä.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Itsearviointi on suoritettu hienosti.

Rakennusten käyttöaste on hyvällä tasolla, jopa aavistuksen verran edellisvuotta parempi: vuonna 2019 käyttöaste oli 96,3 % ja vuonna 2020 se oli sama 96,3 %. Tarkastuslautakunta kuitenkin muistuttaa, että tyhjiä kiinteistöistä tulee päästä eroon.

Nykyisen rakennuskannan vanheneminen ja korjausvelan kasvaminen on huolestuttavaa.

Tarkastuslautakunta haluaa erityisesti huomioida energian säästötavoitteen, joka on ylitetty: säästö on ollut todella merkittävä.

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TOTEUTUI

Valmistellaan jätevesipuhdistamon 2. vaiheen saneerauksen toteutus siten, että urakkalaskenta voi käynnistyä marras- tai joulukuussa 2019, tarjousten palautus ja vertailu ajoittuvat helmikuun alkuun 2020, valintapäätös voidaan tehdä helmikuun 2020 aikana, saneeraustyöt alkavat kesäkuussa 2020 ja valmistuvat kesäkuussa 2021.

TOTEUTUI OSITTAIN

Jätevesiviemäreitä saneerataan noudattaen pääsääntöisesti 25.1.2016 laadittua ja vuoteen 2020 ulottuvaa vuotovesiselvityksen saneeraus- / toimenpideohjelman (kaupunginvaltuusto 29.3.2016 § 7). Saneeraustoimia suoritetaan katujen perusparannushankkeisiin sovittaen käytettävissä olevan määrärahan puitteissa, mutta kuitenkin niin, että vuotovesien määrä on keskimäärin enintään 30 % puhdistamon tulovirtaamasta.

"Tavoite toteutui osittain. Vuoden 2020 vuotovesiprosentti oli 48,3 %. Vuotovesiprosentin kasvun syynä edellisvuodesta voidaan pitää vuoden 2020 isoa vuosisadantaa, joka jätevedenpuhdistamon mittauspisteessä oli 740 mm. Vuoden 2019 vuosisadanta oli 602 mm. Vuosisadanta on viimeksi ollut lähes yhtä suuri vuonna 2015, jolloin se oli 729 mm. 21.4.2020 saadun jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupamääräyksenä nro 5 on, että viemäriverkoston vuotovesien vähentämiseen tähtäävää saneerausohjelmaa on noudatettava ja korjaustoimia on tehtävä siten, että vuotovesien määrä saadaan rajoitettua keskimäärin 30 prosenttiin puhdistamon tulovirtaamasta. Jätevesiverkoston saneeraustoimia tehtiin vuonna 2020 mm. Ahonpääntiellä ja Viskaalinmutkan, Kievarintien sekä Savikon alueilla. Jätevesiviemäriä uusittiin 249 m (tarkastuskaivoineen) ja vesijohtoa 303 m. Samalla rakennettiin 181 m uutta sadevesiviemäriä, mikä mahdollistaa sade- ja hulevesien erottamisen jätevesistä. Jätevesien tarkastuskaivoja uusittiin 30 kpl ja poistettiin käytöstä 1 kpl. Sekaviemäreiden määrä väheni 152 m."

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Tarkastuslautakunta huomioi, että vuotovesiprosentti on nousussa.
(2015 > 55,5 % ja 2019 > 35,9 %) Vuotovesiprosentti noussut 48,3 %:iin

Tarkastuslautakunta huomioi, että jätevedenpuhdistamon saneerauksen suunnitelman muutosten ja urakan pilkkomisen vuoksi saavutettiin noin 790.000 euron säästö.

Tytäryhtiöt

KIINTEISTÖ OY KIURUVEDEN KIURUNKULMA

TOTEUTUI OSITTAIN

Korjausinvestoinnit vastaavat korjausvastuuta

Vuosikorjauksiin v 2020 on talousarviossa varattu 355.000 euroa. Korjauksiin on käytetty joulukuun loppuun mennessä 255 862 €.

TOTEUTUI

Energiatehokkuuden parantaminen

Poistettu vanhoja kylmäkellaritiloja neljästä kiinteistöstä. Uusittu ja korjattu vanhoja vesikalusteita. Otettu kokeeksi heinäkuussa sähköinen vuototarkkailu 5 kiinteistöille. Ei ole vielä havaittu vuotoja. Uusittu led lamppuja sitä mukaan, kun on jouduttu vaihtamaan. Lämmityksen kesäsäädöt on pidetty päällä

TOTEUTUI

Kiertotalouden monipuolinen edistäminen

Jätteiden lajittelua on opastettu kiinteistöillä ja nettisivulla. Taajaman kiinteistöissä on mahdollista lajitella, muovit, paperit, kartongit ja bio sekä lasi ja metalli yli 20 huoneiston kiinteistöillä. Paperin vähentäminen. Käytämme verkkolaskutusta, kun se on mahdollista. (toteutuu pääsääntöisesti). Kirjeet, pöytäkirjat yms. ovat sähköisessä muodossa, kun se on mahdollista. (toteutuu pääsääntöisesti). Asuntohakemukset ja irtisanomiset asukas voi tehdä kotisivujen kautta. (toteutuu pääsääntöisesti)

TOTEUTUI

Asiakastyytyväisyys/ -kokemus Kysely toteutettiin vuokralaisille, jotka ovat muuttaneen Kiurunkulman asuntoon viimeisen 2 vuoden aikana.

(186 kpl, vastausprosentti oli 26 %) Kyselyn keskiarvo oli 3,37. (arviointiasteikko 1=välttävä, 2 = tyydyttävä, 3=hyvä ja 4 =kiitettävä)43 Kyselyssä selvitettiin viidellä (5) tutkimuskysymyksellä vuokralaisten asumiskokemuksia yhtiön kiinteistöissä. Pyydettiin arvioimaan asunnonhakuprosessia, asunnon kuntoa, asuinympäristöä, yhteisten tilojen siisteyttä ja Kiurunkulman henkilökunnan toimintaa.

TOTEUTUI OSITTAIN

Vuokra-asumisen hinta suhteessa muihin toimijoihin

v. 2020 budjetoitu keskivuokra 8,65 €/asm2 /kk ja toteutunut 8,63 €/asm2 /kk. Aran tieto v. 2018 keskivuokra koko maa 9,00 €/asm2 /kk

TOTEUTUI OSITTAIN

Vuokra-asuntojen käyttöaste Budjetoitu v. 2020 91,8 %. Toteutunut 90,16 %. Uusia vuokrasopimuksia 161 kpl

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Vuokratulot ovat laskeneet ja jääneet alle talousarvion, mutta tilikauden tulos oli kuitenkin juuri ja juuri positiivinen.

Yhtiö on pystynyt lyhentämään lainojaan lähes miljoonalla eurolla, mikä on hieno asia, mutta Kiurunkulman lainamäärä on edelleen huolestuttavan suuri.

Remontteja on pyritty tekemään ja onkin tehty vuonna 2020 n. 40 huoneistossa.

Oman kirvesmiehen ja sisustajan käyttö on edullisempaa kuin ostopalveluina hankkiminen.

KIURUVEDEN YRITYSKIINTEISTÖT OY

TOTEUTUI OSITTAIN

Kiinteistöjen arvon säilyminen

Kiinteistöjä on pidetty toiminnallisessa kunnossa, laajoihin korjauksiin ei ole taloudellisesti ollut mahdollista. Tilikaudella 2020 tehtiin Teollisuustalo I piharemontti ja Lumola - Mansikki kulujen eriyttäminen ja samalla talotekniikan uusiminen

TOTEUTUI OSITTAIN

Energiatehokkuuden parantaminen

Lumola - Mansikin tekniikan uusiminen toi energiatehokkuutta uuden tekniikan myötä. Muihin varsinaisiin energiainvestointeihin ei ole ollut taloudellisesti mahdollista. Toimitiloissa on tehty ovien uusimisia ja tiivistyksiä

EI TOTEUTUNUT

Asiakastyytyväisyys-/kokemus

Tilikaudella 2020 ei tehty asiakaskyselyä.

TOTEUTUI

Kilpailukykyinen vuokra

Vuokrat ovat sidottu elinkustannusindeksiin ja ovat kilpailukykyisiä toiminta-alueella. Tyhjiä tiloja on vuokrattu myös varastokäyttöön

EI TOTEUTUNUT

Toimitilojen käyttöaste

Osin koronasta johtuvista syistä teollinen tuotanto supistui ja tilojen käyttöaste pieneni. Samasta syystä myöskään tyhjiin tiloihin ei saatu vuokralaista. Toimitilojen käyttöaste jäi 65 % – 70 %:iin

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Yrityskiinteistöt Oy rasittaa kaupungin taloutta. Kaupunki on avustanut yhtiötä vuosittain myöntämällä lainaa ja takauksia. Kuntalain mukaan yhtiön tukeminen ei ole mahdollista, sillä se toimii kilpailuilla markkinoilla.

Yhtiön vuokratulot ovat laskeneet ja jääneet huomattavasti alle talousarvion.

Tilinpäätös oli tappiollinen reilu 760.000 euroa

Positiivinen asia, että yhtiö lyhensi lainojaa, 583.826 euroa ja ei ottanut uutta lainaa. Kiuruveden kaupunki antoi yhtiölle avustusta 350.000 euroa lainojen lyhennyksiin ja korkokuluihin.

Lautakunta odottaa päätöksiä yhtiön tulevaisuudesta, ennen kaikkea selvitystä siitä, mitkä ovat yhtiön toimintamallivaihtoehdot.

Yhtiön osakkeiden arvo tilinpäätöksessä on 0,2 milj. euroa ja osakkeiden arvostukseen sisältyy merkittävää epävarmuutta yhtiön merkittävistä tappioista johtuen. Osakkeiden arvoa on kirjattu alas tilikaudella 2020 yhteensä 0,8 milj. euroa ja vaikutus kaupungin talouteen on negatiivinen.

INVESTOINNIT

Vuonna 2020 kaupungin nettoinvestoinnit olivat 3,6 miljoonaa euroa. Suurimpia yksittäisiä investointikohteita olivat:

• jäteveden puhdistamon saneeraus	1 687 514 €
• Virranrannan peruskorjaus	472 575 €
• kyläkoulujen kunnostus	21 761 €
• yläkoulun hissien korjaus	63 535 €
• Ahonpääntie	186 384 €
• Ahonpääntie (vesi- ja viemärlaitos)	81 882 €
• Erätie	64 207 €
• Tukkitie – Jussintie (tiet ja alueet)	35 007 €
• Tukkitie – Jussintie (vesi- ja viemärlaitos)	14 346 €
• nuorisotalon korjaustyöt	19 620 €
• asuntokatuja korjaus (tiet ja alueet)	12 497 €
• terveyskeskuksen korjaukset	51 181 €
• taloliittymät	62 139 €

Investointien tulorahoitus

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Vuosikate riittää kattamaan investointeja. Investointien tulorahoitus vuonna 2020 oli 198,5 %. Vastaava luku vuonna 2019 oli 12 % ja vuonna 2018 57,9 %.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Lautakunta tyytyväisenä toteaa, että vuosikate riittää kattamaan investointeja ja suurin osa vuoden 2020 investoinneista on ollut pakollisia korjausinvestointeja.

Tarkastuslautakunta myös esittää toiveen, että myös investoinnit arvioitaisiin sen mukaan ovatko ne toteutuneet kokonaan vai osittain ja mitkä ovat jääneet toteutumatta.

KUNTAKONSERNI

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma
Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy
As Oy Kiuruveden Ruotu
Kiurunportti Oy

Kuntayhtymät

Itä-Suomen Päihdehuollon ky
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky
Pohjois-Savon liitto
Savon koulutuskuntayhtymä
Vaalijalan ky
Savon ICT-palvelut Oy
Savon Eläinsairaala Oy
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
Ylä-Savon SOTE –kuntayhtymä

Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt

Ylä-Savon Jätehuolto Oy
Ylä-Savon Vesi Oy
Ylä-Savon Pääomarahasto Oy

Yhdistelemättömät yhteisöt

Virranniemi-säätiö (Koy Kiuruveden Kiurunkulma omistaa säätiöstä 50 %)
Asunto Oy Kiuruveden Pakastiainen

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöraportti vuodelta 2020 käsiteltiin kaupunginhallituksessa 29.3.2021.

Henkilöstön määrä vuonna 2020 oli 365 henkilöä.
Vuonna 2019 vastaava luku oli 378 ja vuonna 2018 375.

Vakinaisessa virka- tai työsuhteessa oli 258 henkilöä ja osa-aikaisia 32 henkilöä.
Naisia kaupungin palveluksessa oli 290 ja miehiä 75.

Sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2020 keskimäärin 11,13 työpäivää henkilöä kohti.
Vastaava luku vuonna 2019 oli 8,79 työpäivää ja vuonna 2018 10,6 työpäivää.

Henkilöstön keski-ikä oli 50,7 vuotta.
Vuonna 2019 keski-ikä oli 49,24 vuotta ja vuonna 2018 48,7 vuotta.
Kunta-alalla työskentelevien keski-ikä koko Suomessa vuonna 2019 oli 45,7 vuotta.

Eläkelaitoksen sivuilta ei ole enää saatavissa tietoa eläkkeelle siirtyneiden lukumäärästä ja eläkkeelle jäännin syystä. Tästä syystä johtuen taulukko on poistettu henkilöstöraportilta.

Henkilöstökulut vuonna 2020 olivat 14,7 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut ovat vähentyneet vuodesta 2014 vuoteen 2020 yhteensä yli 1,9 milj. euroa. Kulut tosin nousivat vuoteen 2018 nähden. Kuluja on vähentänyt vuodesta 2017 alkaen pääasiassa valtakunnallinen kilpailukykysojimus (kiky), jonka mukaan julkisen sektorin työntekijöiden lomarahoja on leikattu 30 prosentilla (leikkaukset jatkuivat vuoteen 2019 saakka). Tämä on alentanut julkisen sektorin työvoimakustannuksia. Kuntatyönantajat eivät ole hyötynet kustannusten alentamisesta, koska valtio on vastaavasti leikannut kuntien valtionosuuksia. Kiky - tunnit poistuivat 31.8.2020. Säännöllinen työaika lyheni kaikissa työaikamuodoissa 30 minuuttia.

Kertomusvuonna henkilöstöjaoston kokouksia pidettiin neljä ja yhteistoimintaelimen kaksitoista.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Sairauspoissaolot ovat kasvaneet huomattavasti, mikä on lautakunnan mielestä huolestuttavaa. Lautakunta kuitenkin huomioi, että henkilöstön hyvinvointiin on satsattu, ja siihen toivotaan kiinnitettävän huomiota jatkossakin.

Lautakunta huomioi, että henkilöstön keski-ikä nousee huolestuttavasti ja on korkeampi kuin kunta-alalla keskimäärin. Etenkin yli 50-vuotiaiden osuus on huomattavan suuri. Ikääntyminen tuo mukanaan haasteita työssä jaksamiseen ja siihen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Eläkkeelle siirtymisen seurauksena menetetään paljon arvokasta kokemusta ja siihen sisältyvää hiljaista tietoa. Yleisenä henkilöstöä koskevana huomiona tarkastuslautakunta haluaa painottaa hiljaisen tiedon siirtymisen tärkeyttä. Työntekijät tulisi rekrytoida hyvissä ajoin, jotta edeltäjä ehtii perehdyttää uuden työntekijän nimenomaan niihin asioihin, jotka on opittu käytännön työssä ja kokemuksella, ja joita on mahdotonta siirtää kirjalliseen muotoon.

Seuraavien lähivuosien aikana eläköityy huomattava määrä henkilöstöä ja lautakunta on huolestunut siitä, saadaanko rekrytoitua riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on osa kuntakonsernin johtamista.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti niitä kaupungin ja konsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että kaupungin omaisuus ja resurssit turvataan.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa (KL 14§). Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (KL 123 §). Tilintarkastaja on tilintarkastuskertomuksessa todennut, että kaupungin sisäinen valvonta ja sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO

Sisäistä valvontaa ei ole kokonaisvaltaisesti kehitetty, mutta yksittäisiä toimenpiteitä on otettu käyttöön toiminnan muuttuessa väliaikaisesti tai pysyvästi. Kehittämistoimenpiteille on tarvetta.

Sisäisen valvonnan ohje tulee päivittää nykyisiä vaatimuksia vastaavaksi. Päivittämisen yhteydessä tulisi järjestää koulutusta henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Samalla tulisi käsitellä myös sisäisen valvonnan toteutumisen arviointia ja kehittämistoimenpiteitä.

Lautakunta painottaa, että viranhaltijapäätökset tulisi käsitellä täsmällisemmin lautakunnissa, jotta sisäinen valvonta toteutuisi paremmin. Lautakunta toivoo, että palvelukeskusten viranhaltijat noudattavat hankintarajoja.

LYHYT KATSAUS KULUNEESEEN VALTUUSTOKAUTEEN

Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2017 ja korona pandemiasta johtuen kuntavaalit siirrettiin pidettäväksi 13.6.2021, joten valtuutettujen kausi jatkuu 31.7.2021 saakka.

Tilintarkastusyhteisön ja tarkastushenkilöstön vaihtuminen toi tarkastuslautakunnan toimintaan oman haasteensa.

Valtuusto valitsi 20.3.2017 § 15 tarkastuslautakunnan valmistelusta kaupungin ja tytäryhteisöjen vuosien 2017–2020 (mahdollinen optiovuosi 2021) tilintarkastusyhteisöksi KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n ja vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT, KHT Tapio Raappanan.

Vastuunalaisen tilintarkastaja Tapio Raappanan kanssa 6.6.2019 käydyn neuvottelun perusteella yksimielisesti päätettiin Kiuruveden kaupungin ja KPMG Oy Ab:n välisen tilintarkastussopimuksen ennakaisesta päättämisestä.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 16.9.2019, että hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden tuottajaksi valitaan KMPG Oy Ab ja vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi Katri Hokkanen. Sopimus allekirjoitettiin tarkastuslautakunnan kokouksessa 19.11.2019.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän menoihin on tullut nousua 1,754 M€ neljän vuoden aikana. Palvelujen taso on laskenut myös neljän vuoden aikana, esim. vuodeosasto I lakkautuminen, erikoislääkäreiden palvelut ovat heikentyneet sekä Enska -vastaanotto on supistunut.

Menneellä valtuustokaudella **Kiuruveden Yrityskiinteistöjen** avustusten ja arvonalentumisten vaikutus kaupungin tuloslaskelmaan on ollut -2,55 M€. Yrityskiinteistöllä on runsaasti lainoja ja vieraan pääoman suuruus on 4,6 M€. Yrityskiinteistöt on saanut maksettua jonkin verran lainoja, mutta samalla ottanut lisää lainaa.

Lautakunta toteaa, että meneillään olevien toimenpiteiden myötä, Yrityskiinteistöt on nyt tervehtymisen tiellä.

Kaupungin tuloveroprosenttia korotettiin 1 % vuonna 2020 (21,75 %). Edellinen korotus oli vuonna 2014. Kiinteistöveroprosentteja ei ole korotettu valtuustokaudella.

Kaupungin talouden haasteena on ollut säästöpainneiden ja investointitarpeiden yhteensovittaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon maksuosuutta varten varattu määräraha on ylittynyt joka vuosi. Soten perustamisesta lukien maksuosuus on kasvanut 21,5 % (vuosi 2010 29,3 M€ ja vuonna 2020 35,6 M€). Savon Kuituverkon ongelmat ovat vaikuttaneet kaupungin talouteen negatiivisesti valtuustokauden aikana.

Eläköitymisten myötä johtavien viranhaltijoiden virkoja on yhdistetty, mm. kaupunginsihteerin ja kamreerin tehtävät yhdistettiin hallinto- ja talousjohtajan tehtäväksi, lukion rehtorin ja sivistysjohtajan tehtävät on yhdistetty sekä ympäristöinsinöörin ja kaavoittajan tehtävät yhdistetty maanmittausinsinöörin tehtäviin.

TILASTOJA 2017-2020

Väestön vähennys

2017	2018	2019	2020
- 159	- 134	- 155	- 144

Yli-/ alijäämä milj. €

2017	2018	2019	2020
0,3	1,5	-3,4	3,4

Vuosikate

2017	2018	2019	2020
4,2 M€ 511/as	2,0 M€ 252/as	0,3 M€ 45/as	7,3 M€ 936/as

Verotulot milj. €

2017	2018	2019	2020
24,4	23,5	23,5	24,5

Valtionosuudet milj. €

2017	2018	2019	2020
31,2	30,6	30,0	35,0

Investoinnit brutto milj. €

2017	2018	2019	2020
4,3	3,9	3,3	3,9

Lainakanta

2017	2018	2019	2020
31,3 M€ 3787/as	30,2 M€ 3711/as	32,9 M€ 4123/as	31,7 M€ 4042/as

Kuntakonsernin lainakanta

2017	2018	2019	2020
56,50 M€ 6820/as	56,33 M€ 6912/as	58,17 M€ 7273/as	56,46 M€ 7189/as

Taseessa oleva aikaisempien vuosien ylijäämä M€

2017	2018	2019	2020
1,4 milj.€	-0,1 milj. €	-3,4 milj. €	0,008 milj. €

YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Vuoden 2020 tuloslaskelma näyttää on ylijäämäinen 3,4 M€ vaikkakin koronavirus kuritti kaupunkiamme kovasti. Henkilöstöämme oli lomautettuna ja kaupungin palveluja jouduimme pitämään suljettuina pitkiäkin aikoja vuoden aikana. Koronasta johtuen saimme ylimääräistä valtionavustusta ja saimme katettua edellisten vuosien alijäämän, niin että taseessa on ylijäämää 0,008 M€

Kaupungin lainamäärä on todellinen huolenaihe, lainaa on 31,7 M€ (konsernin lainakanta 56,5 M€). Vaikka lainojen määrä on pienentynyt 1,3 M€, korkojen noustessa kaupungin tilanne vaikeutuu entisestään.

Myös asukasmäärän väheneminen on huolestuttavaa. Se vaikuttaa suoraan mm. verotuloihin, valtionosuuksiin, asuntojen käyttöasteeseen ja koulujen oppilasmääriin sekä yleiseen palvelutarjontaan. Väestön ikärakenne muuttuu koko ajan haastavammaksi. Ikääntyneen väestön osuus kasvaa ja samalla myös väestöllinen huoltosuhde kasvaa (kuinka monta ei-työikäistä kansalaista on kutakin työikäistä kohti): 2000-luvun alussa huoltosuhde oli 64,2, kun vuonna 2020 se oli jo 83,8 ja tulee jatkossa edelleenkin heikkenemään.

Työttömyysaste on noussut 16,5 %:iin, nousua edelliseen vuoteen on yli 5 prosenttiyksikköä. Kaupungin maksama työmarkkinatuen kuntaosuus on kasvanut n. 140.000 euroa edellisestä vuodesta (yht. 588.137 €).

Henkilöstön sairastavuuden nousu on huolestuttava asia, etenkin kun huomioi henkilöstön keski-ian nousun. Henkilöstön hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota.

Tarkastuslautakunta toivoo, että jatkossa jokaisen tavoitteen arvioinnin alussa olisi suora itsearviointi: toteutui / toteutui osittain / ei toteutunut. Vasta tämän jälkeen olisi kirjallinen selostus. Lautakunta huomioi, että muutamien tulosalueiden kohdalla arviointi oli suoritettu kiitettävästi.

Lisäksi lautakunta toivoo, että mikäli tavoite ei ole toteutunut tai on vain osittain toteutunut, tähän johtaneiden syiden lisäksi tulosalue myös antaisi selvityksen siitä, miten ja millä toimenpiteillä tavoitteeseen olisi voitu päästä.

Joidenkin asetettujen tavoitteiden mittaaminen on haasteellista, jopa mahdotonta. Tarkastuslautakunta toivookin, että tavoitteet olisivat selkeitä ja oikeasti mitattavissa.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

Tilintarkastaja on 20.4.2021 päivätyssä kertomuksessaan esittänyt tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2020.

Tilintarkastajan suorittama tilintarkastus on tarkastuslautakunnan näkemysten mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kaupungin hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 valtuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupunginhallitus ja lautakunnat ottaisivat huomioon toiminnassaan arviointikertomuksessa esitetyt havainnot ja esittäisivät lokakuun 2021 loppuun mennessä mihin toimenpiteisiin esitettyjen havaintojen ja suositusten johdosta on ryhdytty tai on ryhdyttävä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tarkastuslautakunta kiittää kaupungin johtoa ja koko henkilöstöä sekä tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä.

Kiuruvedellä 18.5.2021

Kiuruveden kaupungin tarkastuslautakunta

Sirpa Piippo, puheenjohtaja

Juha Tapaninen, varapuheenjohtaja

Harri Keskitalo, jäsen

Maija-Leena Laitinen, jäsen

Rauno Autio, varajäsen